

Universiteit Utrecht

Jong geleerd is oud gedaan

Een onderzoek naar de relatie tussen
bepaalde factoren en het verrichten van
vrijwilligerswerk door allochtone
jongeren van niet-westerse komaf.

Student:
Nazha Rustom

Studenten nummer:
5748488

Master:
Strategisch Human Resource Management

Inleverdatum:
1 juli 2016

Begeleider Universiteit Utrecht:
prof. dr. Mandy van der Velde

Tweede beoordelaar Universiteit Utrecht:
dr. Karianne Kalshoven

Master thesis Strategisch Human Resource Management 2015-2016

Universiteit: Universiteit Utrecht
Departement Bestuurs- en Organisationswetenschap (USBO)
Master SHRM
Bijlhouwerstraat 6
3511 ZC Utrecht
Telefoon (030) 253 81 01 Info.usbo@uu.nl www.uu.nl
Scriptiebegeleider en beoordelaar: Mandy van der Velde
Tweede beoordelaar: Karianne Kalshoven

Student: Nazha Rustom
5748488
n.n.rustom@student.uu.nl

Datum: Juli 2016

Voorwoord

Voor u ligt het resultaat van mijn masterscriptie. Dit onderzoek is de afsluitende opdracht van de master Strategisch Human Resource Management. In dit afstudeeronderzoek stond het verrichten van vrijwilligerswerk door niet-westerse allochtone jongeren centraal.

Dit voorwoord wil ik allereerst gebruiken om mijn scriptiebegeleider, Mandy van der Velde, te bedanken. Door haar feedback en kritische blik op mijn stukken kon ik tot inzichten komen en verder met mijn scriptie. Daarbij heb ik de bijeenkomsten met het scriptiegroepje onder haar begeleiding als zeer prettig en leerzaam ervaren.

Daarnaast wil ik mijn man en familie bedanken voor alle vertrouwen dat zij in mij hebben. Zij motiveerden mij om te gaan studeren. En dankzij hun steun heb ik in de afgelopen 6 jaar mijn MBO, HBO en (verwacht) WO studies kunnen afronden.

Tot slot wil ik iedereen die mijn onderzoek mede mogelijk heeft gemaakt, waaronder de respondenten voor het invullen van mijn onderzoek en medestudenten door het regelmatig geven van feedback, bedanken.

Ik wens u veel leesplezier!

Nazha Rustom

Juli 2016

Managementsamenvatting

De verzorgingsstaat verandert langzaam maar zeker in een participatiesamenleving. Voor het realiseren van een participatie samenleving is de inzet van burgers hard nodig. Burgers kunnen via vrijwilligerswerk hun betrokkenheid tonen op die samenleving (Dekker, 2001). De bevolking is sterk aan het vergrijzen en verkleuren. In 2015 wonen in Nederland ruim 2 miljoen niet-westerse allochtonen. In het kader van integratie en participatie in de Nederlandse samenleving is het belangrijk dat ook deze groep van de bevolking maatschappelijk betrokken is en dus vrijwilligerswerk verricht.

Uit het onderzoek van Knulst en Van Eijck (2006) blijkt vrijwilligerswerk in Nederland volop in beweging te zijn. Uit de onderzoeken van zowel Arts en Te Riele (2010) en Van Ingen (2009) blijkt echter dat de groep vrijwilligers aan het vergrijzen is. Steeds minder jongeren zetten zich in voor vrijwilligerswerk. Ook blijkt uit diverse onderzoeken dat niet-westerse allochtonen zich minder vaak inzetten als vrijwilliger dan autochtonen (Arts en Te Riele, 2010; Bekkers en Boezeman, 2009; Dekker en Hart, 2009).

De bijdrage van jongeren en allochtonen in Nederland zal in de toekomst steeds belangrijker worden. Het doel van dit onderzoek was dan ook het verkrijgen van inzicht in verschillende relaties tussen bepaalde factoren en het verrichten van vrijwilligerswerk door niet westerse-allochtone jongeren. De factoren die zijn meegenomen zijn extraversie, openheid, sociaal kapitaal, identificatie met Nederland en religieuze binding.

De literatuur met betrekking tot deze factoren is aan bod gekomen in het theoretisch kader. De theoretische concepten zijn besproken en de onderlinge verbanden zijn toegelicht. Vanuit deze theoretische onderbouwing zijn het onderzoeksmodel en de hypothesen opgesteld.

Er is in dit onderzoek gekeken naar alle vormen van vrijwilligerswerk. De hypothesen in dit onderzoek zijn op kwantitatieve wijze getoetst met behulp van een online vragenlijst die op verschillende Facebookpagina's gedeeld is. In totaal hebben 113 respondenten de gehele vragenlijst ingevuld. Geen van de hypothesen kon worden bevestigd. Zo bleek het niet zo te zijn dat de persoonlijkheidskenmerken die in dit onderzoek zijn meegenomen correleerden met het verrichten van vrijwilligerswerk. Tussen sociaal kapitaal, identificatie met Nederland en religieuze binding zijn evenmin significante verbanden gevonden.

Uit de resultaten is gebleken dat het niet voor alle respondenten vanzelfsprekend is om vrijwilligerswerk te verrichten. Het is dan ook van belang dat er vanuit de overheid ook aandacht wordt besteed aan het stimuleren van allochtone jongeren tot het verrichten van vrijwilligerswerk.

Om beter inzicht te krijgen en te behouden in belemmerende factoren tot het verrichten van vrijwilligerswerk is het voor de overheid en andere belanghebbende organisaties noodzakelijk om in gesprek te gaan met de doelgroep. Er moet (extra) aandacht worden besteed aan het belang voor het verrichten van vrijwilligerswerk. Omdat het niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid is kunnen allochtone organisaties die maatschappelijk betrokken zijn de overheid helpen bij het in contact komen en in gesprek gaan met allochtone jongeren. Uit dit onderzoek is gebleken dat 6% van

de jongeren minimaal één keer per week vrijwilligerswerk verricht. Deze jongeren kunnen als voorbeeld worden gebruikt tijdens bijvoorbeeld campagnes tot het verrichten van vrijwilligerswerk. Bovendien kunnen deze jongeren binnen hun eigen netwerk jongeren benaderen tot het verrichten van vrijwilligerswerk.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding onderzoek	7
1.2 Doelstelling van het onderzoek	9
1.3 Onderzoeksvraag.....	10
1.4 Deelvragen	10
1.5 Leeswijzer	10
Hoofdstuk 2: Theoretisch kader	11
2.1 Definitie niet-westerse allochtonen.....	11
2.2 Definitie vrijwilligerswerk	12
2.3 Relatie tussen achtergrondkenmerken en vrijwilligerswerk	13
2.4 Relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en vrijwilligerswerk	13
2.5 Sociaal kapitaal & vrijwilligerswerk.....	15
2.5.1 Definitie sociaal kapitaal.....	15
2.5.2 Relatie tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk.....	16
2.6 Identificatie met Nederland & vrijwilligerswerk	17
2.6.1 Definitie identificatie met Nederland.....	17
2.6.2 Relatie tussen identificatie met Nederland en vrijwilligerswerk.....	18
2.7 Religieuze binding & vrijwilligerswerk.....	18
2.7.1 Definitie religieuze binding.....	18
2.7.2 Relatie tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk.....	19
2.8 Onderzoeksmodel en hypothesen.....	19
Hoofdstuk 3: Methode.....	21
3.1 Onderzoekdesign en procedure.....	21
3.2 Respondenten	22
3.3 Meetinstrumenten.....	22
3.3.1 Meetinstrument extraversie en openheid.....	22
3.3.2 Meetinstrument sociaal kapitaal.....	23
3.3.3 Meetinstrument identificatie met Nederland.....	23
3.3.4 Meetinstrument religieuze binding.....	23
3.3.5 Achtergrondvariabelen	24
3.4 Data-analyse.....	24

Hoofdstuk 4: Resultaten	25
4.1 Opvallendheden	25
4.2 Correlatieanalyse	26
4.2.1 Het verband tussen persoonlijkheidskenmerken en vrijwilligerswerk	27
4.2.2 Het verband tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk	27
4.2.3 Het verband tussen identificatie met Nederland en vrijwilligerswerk	27
4.2.4 Het verband tussen religieuze binding en vrijwilligerswerk	27
Hoofdstuk 5: Conclusie en discussie	29
5.1 Beantwoording van de onderzoeksvraag	29
5.2 Additionele resultaten	30
5.3 Beperkingen van dit onderzoek	31
5.4 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	32
5.5 Implicaties voor de theorie	33
5.6 Implicaties voor de praktijk	35
Literatuurlijst	36
Bijlage: Vragenlijst	40

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

“De klassieke verzorgingsstaat verandert langzaam maar zeker in een participatiesamenleving. Wanneer mensen zelf vorm geven aan hun toekomst, voegen zij daarmee niet alleen waarde toe aan hun eigen leven, maar ook aan de samenleving als geheel”. (Koning Willem Alexander, troonrede 2013).

De verzorgingsstaat verandert langzaam maar zeker in een participatiesamenleving. Met de komst van de participatiesamenleving wordt ook door de overheid steeds meer beroep gedaan op de inzet van vrijwilligers. De maatschappelijke betrokkenheid wordt hierdoor steeds belangrijker. Zo belangrijk dat zelfs Koning Willem Alexander tijdens zijn troonrede in 2013 aandacht besteedde aan dit onderwerp.

Voor het realiseren van een participatiesamenleving is de inzet van burgers hard nodig. Daarom wordt steeds vaker van burgers gevraagd om een bijdrage te leveren aan de samenleving. Burgers kunnen via vrijwilligerswerk hun betrokkenheid tonen (Dekker, 2001). Naast een maatschappelijke functie heeft het verrichten van vrijwilligerswerk ook een economische waarde (Klaver, Tromp en Oude Ophuis, 2005). In veel sectoren leveren vrijwilligers een belangrijke bijdrage. Zoals bijvoorbeeld de zorg. Wanneer in de zorg de vrijwilligers wegvallen dan kan de dienstverlening niet naar behoren worden verleend (Klaver, e.a., 2005). Ook heeft het verrichten van vrijwilligerswerk een individueel belang. Burgers kunnen door middel van vrijwilligerswerk een zinvolle dagbesteding hebben, participeren en integreren in de maatschappij en vrijwilligerswerk kan leiden tot zelfontplooiing (Klaver, e.a., 2005).

De bevolking is sterk aan het vergrijzen en verkleuren. In 2015 wonen in Nederland ruim 2 miljoen niet-westerse allochtonen. Van hen is bijna 32% jonger dan 20 jaar (CBS, 2015). Volgens de Nationale Atlas Volksgezondheid (NAV) zal Nederland in 2040 bijna 5 miljoen allochtonen tellen. Daarvan is 3 miljoen van niet-westerse komaf. Dit zal dan 15,9% van de totale bevolking zijn. In het kader van integratie en participatie in de Nederlandse samenleving is het belangrijk dat ook deze groep van de bevolking maatschappelijk betrokken is.

Putnam (2000) heeft in Amerika en Italië een onderzoek gedaan naar de achtergrond van de mensen die vrijwilligerswerk verrichten. Uit het onderzoek blijkt dat de generatie geboren na de Tweede Wereldoorlog veel minder vrijwilligerswerk verricht dan hun ouders. Niet alleen in Amerika, maar in alle westerse landen verrichten volgens Putnam (2000) steeds minder mensen vrijwilligerswerk. Putnam (2000) stelt dat dit voornamelijk te verklaren is uit het feit dat mensen steeds minder sociaal kapitaal bezitten.

In Nederland, geldt deze theorie echter niet volgens een aantal studies (Knulst & Van Eijck, 2006; Dekker & Hart, 2011; CBS, 2015). Uit het onderzoek van Knulst & van Eijck (2006) naar vrijwilligersparticipatie, scoorde Nederland in 1993 het hoogste op het verrichten van

vrijwilligerswerk. Ook in 2015 meldt het CBS dat 49% van de Nederlanders minimaal een keer per jaar vrijwilligerswerk verricht. Ook uit het onderzoek van Dekker & Hart (2009) blijkt vrijwilligerswerk in Nederland volop in beweging te zijn en wordt er geen daling geconstateerd in het onderzoek naar het aantal vrijwilligers in Nederland. Uit de onderzoeken van zowel Arts en Te Riele (2010) en Van Ingen (2009) blijkt echter dat de groep vrijwilligers aan het vergrijzen is. Steeds minder jongeren zetten zich in voor vrijwilligerswerk. Ook blijkt uit diverse onderzoeken dat niet-westerse allochtonen zich minder vaak inzetten als vrijwilliger dan autochtonen (Arts & Te Riele, 2010; Bekkers & Boezeman, 2009; Dekker & Hart, 2009).

In de benoemde onderzoeken (Arts en Te Riele, 2010; Van Ingen, 2009; Bekkers & Boezeman, 2009; Dekker & Hart, 2009) waaruit blijkt dat jongeren en niet-westerse allochtonen minder vrijwilligerswerk verrichten is geen aandacht besteed aan factoren die de constatering van minder vrijwilligerswerk door allochtone jongeren kunnen verklaren.

In diverse studies is de relatie tussen bepaalde factoren en het verrichten van vrijwilligerswerk onderzocht. Zo is uit een onderzoek van Atkins, Hart en Donnelly (2005) de relatie tussen persoonlijkheidskenmerken uit The Big Five en vrijwilligerswerk onderzocht. Uit dit onderzoek is bijvoorbeeld gebleken dat kinderen die extravert en open zijn, eerder geneigd waren om vrijwilligerswerk te gaan doen. In het onderzoek van Carlo, Okun, Knight en Guzman (2005) is ook onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen het doen van vrijwilligerswerk en de persoonlijkheid die iemand heeft. Dit onderzoek bevestigt tevens dat het persoonlijkheidskenmerk extraversie het meest gerelateerd is aan het doen van vrijwilligerswerk.

In de onderzoeken (Atkins, Hart en Donnelly, 2005; Carlo, Okun, Knight en Guzman, 2005) gericht op de relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk is er geen aandacht besteed aan de doelgroep niet-westerse allochtoon. In dit onderzoek zal aandacht worden besteed aan de relatie tussen de persoonlijkheidskenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk specifiek bij allochtone jongeren. Uit het onderzoek van Esajas (2009) naar de persoonlijkheidskenmerken uit The Big Five bij allochtonen is namelijk gebleken dat allochtonen de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid minder toonden dan autochtonen. Is er een relatie tussen het lager scoren op extraversie en openheid door allochtonen en de ondervetegenwoordiging van niet-westerse allochtone bij het verrichten van vrijwilligerswerk? Om antwoord te krijgen op deze vraag zal in het voorliggend onderzoek aandacht worden besteed aan de relatie tussen de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid en het verrichten van vrijwilligerswerk specifiek door niet-westerse allochtone jongeren.

Een andere factor dat in onderliggend onderzoek wordt meegenomen het sociaal kapitaal. Over het algemeen wordt aangenomen dat sociaal kapitaal ertoe leidt dat een individu meer toegang heeft tot sociale hulpbronnen. Onderzoekers hebben in hun onderzoeken een positieve relatie gevonden tussen sociaal kapitaal en het verrichten van vrijwilligerswerk (Field, 2003; Coleman, 1990; Bourdieu, 1986). In de onderzoeken is echter geen onderscheid gemaakt tussen etnische groepen. In een onderzoek naar

sociaal kapitaal in de Verenigde Staten toont Putnam (2007) aan dat etnische diversiteit een negatief effect heeft op sociaal kapitaal. Het onderlinge vertrouwen is lager wat leidt tot minder sociale contacten. Het is interessant om bevindingen van Putnam (2007) te onderzoeken in de Nederlandse context.

De derde factor in dit onderzoek is de identificatie met Nederland. Van Stekelenburg (2006) heeft onderzocht in hoeverre identificatie met Nederland zorgt voor participatie in de samenleving. Uit het onderzoek blijkt dat naar mate allochtonen zich identificeren met Nederland, zij beter participeren in de samenleving (Van Stekelenburg, 2006). Het onderzoek heeft zich niet specifiek gericht op het verrichten van vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk werd wel gezien als een van de vormen waarin participatie tot uiting kon komen. In dit onderzoek zal specifiek worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen identificatie met de Nederlandse samenleving door allochtone jongeren en het verrichten van vrijwilligerswerk.

Tot slot wordt de factor religieuze binding meegenomen in dit onderzoek. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat religieuze binding sterk samenhangt met participatie in vrijwilligerswerk (Coumans, 2010; Dekker en Hart, 2006; Hart, 1999). In deze onderzoeken naar de relatie tussen religieuze binding en vrijwilligerswerk is vooral onderzoek verricht naar kerkgangers en mensen die het christelijke geloof aanhangen. Is het christendom de verklaring van het verrichten van vrijwilligerswerk? Of is het de religieuze binding en maakt het niet uit welke religie men aanhangt? Het is interessant om te onderzoeken of de theorie van Coumans (2010), Dekken en Hart (2006) en Hart (1999) ook geldt bij het aanhangen van andere religies. Allochtonen hebben namelijk een sterke religieuze binding en hebben vaak een andere religie (Schmeets en Mensvoort, 2015). In dit onderzoek zal worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen religieuze binding in zijn algemeenheid en het verrichten van vrijwilligerswerk door allochtone jongeren.

Het verrichten van vrijwilligerswerk is een vorm van maatschappelijke betrokkenheid. Het verrichten van vrijwilligerswerk wordt daarom steeds belangrijker voor de Nederlandse participatiesamenleving (Dekker, Hart, Faulk, 2007). Daarbij is de samenleving aan het vergrijzen en verkleuren. De bijdrage van jongeren en allochtonen in Nederland zal in de toekomst steeds belangrijker worden. Daarom richt dit onderzoek zich op factoren die effect kunnen hebben op het verrichten van vrijwilligerswerk door niet-westerse allochtone jongeren.

1.1 Doelstelling van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is dus het verkrijgen van inzicht in verschillende factoren die effect kunnen hebben op het verrichten van vrijwilligerswerk door niet-westerse allochtone jongeren.

1.3 Onderzoeksvraag

Om de doelstelling te kunnen realiseren zal antwoord gegeven moeten worden op de volgende onderzoeksvraag:

“Wat is de relatie tussen de factoren persoonlijkheidskenmerken, sociaalkapitaal, identificatie met Nederland en religieuze binding met het verrichten van vrijwilligerswerk door allochtone jongeren van niet-westerse komaf?”

1.4 Deelvragen

Om tot de beantwoording van de hoofdvraag te komen zullen de volgende deelvragen beantwoord moeten worden:

- Wat wordt in Nederland verstaan over niet-westerse allochtonen?
- Wat wordt in de literatuur verstaan over vrijwilligerswerk?
- In hoeverre is er een relatie tussen achtergrondkenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk?
- In hoeverre is er een relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk?
- In hoeverre is er een relatie tussen sociaal kapitaal en het verrichten van vrijwilligerswerk?
- In hoeverre is er een relatie tussen identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk?
- In hoeverre is er een relatie tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk?

1.5 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk, het theoretisch kader, zal worden ingegaan op de variabelen die centraal staan in dit onderzoek. Aan de hand van literatuur worden de variabelen gedefinieerd en worden de onderlinge verbanden beschreven. Aan het einde van hoofdstuk twee zijn het conceptueel model, het model dat de verwachte relaties tussen de variabelen weergeeft, en de hypothesen beschreven.

Vervolgens komt in hoofdstuk drie de methodische verantwoording van dit onderzoek aan bod. Ten eerste worden ingegaan op het onderzoeksdesign en de procedure. Vervolgens volgt de beschrijving van de steekproef en de analyse van de respondenten. Ook worden de gebruikte meetschalen toegelicht en wordt er ingegaan op de verschillende stappen die onderdeel uitmaken van de data-analyse.

In het vierde hoofdstuk volgen de resultaten van de data-analyse. Hierin komen de uitkomsten van de correlatieanalyse die is uitgevoerd aan bod.

Tot slot volgen in hoofdstuk vijf de conclusie en discussie. De centrale vraag en deelvragen van dit onderzoek worden beantwoord. Ook wordt daar ingegaan op de beperkingen van het onderzoek en wordt het hoofdstuk afgerond met aanbevelingen voor vervolgonderzoek en de implicaties voor de theorie en praktijk.

Hoofdstuk 2: Theoretisch kader

2.1 Definitie niet-westerse allochtonen

In dit onderzoek staat de doelgroep niet-westerse allochtonen centraal. Het is daarom van belang om allereerst in te gaan op de definitie van de term niet-westerse allochtoon. Tot 1991 waren verschillende definities voor het begrip allochtoon in gebruik. Dat was ook het moment waarop het onderscheid tussen westerse en niet-westerse allochtonen in een standaard definitie is vervat. Die nieuwe definitie was daarmee ook het uitgangspunt voor verder onderzoek door het CBS, maar ook door wetenschappers en voor beleidsmakers. Doel van de definitie is om een scherper onderscheid tussen diverse populaties te duiden.

Mensen die in het buitenland zijn geboren en naar Nederland zijn geëmigreerd, worden allochtonen genoemd volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Maar ook mensen die zelf in Nederland zijn geboren en van wie tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren, worden allochtonen genoemd (CBS, 2000).

In veel onderzoeken wordt onderscheid gemaakt tussen allochtonen van westerse en van niet-westerse afkomst. Wanneer allochtonen uit Europa, Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan komen dan vallen zij onder de groep westerse allochtoon. Bij niet-westerse allochtonen gaat het om allochtonen die oorspronkelijk uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië (met uitzondering van Indonesië en Japan) komen (CBS, 2000). De definitie van het begrip niet-westerse allochtoon die in dit onderzoek wordt gebruikt luidt als volgt:

“Een persoon die zelf of waarvan ten minste één ouder in het buitenland is geboren is een allochtoon. Van een niet-westerse allochtoon wordt gesproken wanneer het allochtonen betreft uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika (inclusief de Nederlandse Antillen en Aruba) en Azië (Indonesië en Japan hiervan uitgezonderd)” (CBS, 2000).

Deze definitie uit 2000 is nog steeds actueel en wordt ook nu nog door het CBS gebruikt bij onderzoeken die zich specifiek richten op deze doelgroep (CBS.nl). In dit onderzoek zal worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen de factoren persoonlijkheidskenmerken, sociaalkapitaal, identificatie met Nederland, religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk door niet-westerse allochtone jongeren. Het gaat hierbij om jongeren van 15 tot 27 jaar die zelf zijn, of ten minste één van hun ouders, geboren in Turkije, Afrika, Latijns-Amerika (inclusief de Nederlandse Antillen en Aruba) en Azië (Indonesië en Japan hiervan uitgezonderd). Er is gekozen voor de leeftijd 15 tot 27 jaar omdat het Centrale Bureau voor de Statistiek deze leeftijdsgrens hanteert in het jaarlijks onderzoek naar de arbeidsdeelname van jongeren (CBS, 2016). De westerse allochtonen zullen niet worden mee genomen in dit onderzoek omdat zij met betrekking tot de sociaaleconomische positie en culturele achtergrond minder verschillen van autochtonen dan niet-westerse allochtonen (CBS, 2000). Vanaf dit moment zal in het onderzoek gesproken worden over allochtonen, hiermee wordt niet-westerse allochtonen bedoeld.

Omdat in dit onderzoek wordt onderzocht wat de relatie is tussen bepaalde factoren en het verrichten van vrijwilligerswerk door allochtone jongeren zal in de volgende paragraaf worden ingegaan op de definitie van vrijwilligerswerk.

2.2 Definitie vrijwilligerswerk

In de literatuur worden verschillende definitie van vrijwilligerswerk gehanteerd (Cnaan, Ram, Handy en Wadsworth, 1996). Het is daarom belangrijk om eerst in te gaan op de definitie van vrijwilligerswerk die in dit onderzoek gehanteerd wordt. Dat is: *“Werk dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving”* (Dekker & Hart, 2001).

De gehanteerde definitie die gebruikt wordt in dit onderzoek is nog steeds actueel (VNG.nl) en wordt in diverse onderzoeken naar vrijwilligerswerk gebruikt.

Nederland behoorde lange tijd tot de landen waarin het meeste vrijwilligerswerk werd verricht. De laatste jaren verschijnen er steeds meer studies die een terugval laten zien. Het aantal mensen dat vrijwilligerswerk verricht vermindert (Breedveld en Van den Broek, 2001). Er zijn echter ook studies die de constatering van Breedveld en Van den Broek (2001) tegenspreken. Van Daal (2001) stelt dat dit komt doordat er verschillende interpretaties zijn in de definitie van vrijwilligerswerk. Daarom zal nu de definitie die in dit onderzoek gebruikt wordt verduidelijkt worden.

In de definitie van Dekker & Hart (2001) wordt gesproken over “enig georganiseerd verband”. Met georganiseerd verband wordt bedoeld dat er een zekere regelmaat en duurzaamheid in het werk is. Daarbij moeten vrijwilligers zich ook houden aan de methode en doelstellingen van een vrijwilligersorganisatie (Pennen, 2003). De vrije keuze die mensen hebben tot het al dan niet verrichten van vrijwilligerswerk wordt aangeduid met het begrip “onverplicht”. Het begrip “onbetaald” geeft het verschil aan tussen betaalde arbeid en vrijwilligerswerk (Pennen, 2003).

De activiteiten die onder vrijwilligerswerk vallen zijn erg divers. Handy (1988) heeft vrijwilligerswerk in drie categorieën ingedeeld. Namelijk wederzijdse steun, dienstverlening en maatschappelijke inbreng. Vrijwilligerswerk dat valt in de categorie wederzijdse steun is gericht op mensen met gemeenschappelijke belangen. Zij hebben organisaties opgericht om elkaar te helpen. Het principe “voor elkaar, door elkaar” staat in deze organisaties centraal. Het gaat hierbij niet alleen om het voor elkaar zorgen maar ook het gezamenlijk recreëren door middel van het opzetten van verenigingen e.d. op het gebied van sport, cultuur en andere vormen van vrijetijdsbesteding (Handy, 1988). Bij vrijwilligerswerk dat valt in de categorie dienstverlening gaat het om werk dat wordt verricht dat is gericht op de dienstverlening voor de bevolking in het algemeen. Hierbij kan gedacht worden aan vrijwillige inzet in een zorginstelling, bij de brandweer of op school. Bij het actief burgerschap gaat het volgens Handy (1988) om de maatschappelijke inbreng die het vrijwilligerswerk

met zich mee brengt. Het mede richting geven aan de inrichting van de samenleving staat hierbij centraal. Hierbij valt te denken aan politieke of belangen organisaties.

De achtergronden van waaruit mensen zich inzetten voor het verrichten van vrijwilligerswerk verschilt dus volgens Handy (1988). Er is echter een aantal belangrijke overeenkomsten, namelijk dat mensen zich in “enige georganiseerd verband”, “onverplicht” en “onbetaald” inzetten voor anderen en de maatschappij (Dekker & Hart, 2001).

In dit onderzoek wordt onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen bepaalde factoren en het van verricht vrijwilligerswerk door allochtone jongeren.

2.3 Relatie tussen achtergrondkenmerken en vrijwilligerswerk

In de meeste onderzoeken die zich op vrijwilligerswerk richten wordt als eerste gekeken naar de persoonskenmerken van de mensen die vrijwilligerswerk verrichten. Er zijn vier persoonskenmerken die in bijna ieder onderzoek terug te vinden zijn als factoren die het doen van vrijwilligerswerk kunnen beïnvloeden. Deze factoren zijn geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en inkomen (Bekkers, 2004; Breedveld & van den Broek, 2001; Dekker, De Hart & Faulk, 2007; Ingen, 2009; Perry en Brudney, 2008; Wilson & Musick, 1997).

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat vrouwen eerder geneigd zijn tot het doen van vrijwilligerswerk dan mannen. Perry en Brudney (2008) stellen dat vrouwen minder vaak betaald werk verrichten dan mannen waardoor zij meer tijd over hebben. Hierdoor zijn vrouwen vaker in staat om vrijwilligerswerk te verrichten. Ook blijkt uit diverse bronnen dat mensen met een hoger opleidingsniveau vaker vrijwilligerswerk verrichten dan mensen met een lager opleidingsniveau. Dit is volgens Bekker (2004) te verklaren doordat mensen met een hoger opleidingsniveau vaker worden gevraagd omdat zij over een groter netwerk beschikken dan mensen met een lager opleidingsniveau. Tevens blijkt ook dat mensen met een hoger inkomen ook vaker worden gevraagd voor het doen van vrijwilligerswerk dan mensen met een lager inkomen (Wilson & Musick, 1997).

Zoals eerder vermeld zijn er al veel studies gedaan naar de relatie tussen achtergrondkenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk. Uit deze studies is naar voren gekomen dat er een relatie is tussen achtergrondkenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk. In dit onderzoek zullen de variabelen geslacht en opleidingsniveau worden meegenomen als controle variabelen. Leeftijd en inkomen zullen niet worden meegenomen omdat de doelgroep als 1 leeftijdscategorie wordt gezien. Ook is de verwachting dat de meerderheid van de doelgroep nog geen vast inkomen heeft waardoor het inkomen niet te meten valt.

2.4 Relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en vrijwilligerswerk

Volgens The Big Five theorie zijn er vijf persoonlijkheidskenmerken waarin individuen onderscheiden kunnen worden: extravertie, vriendelijkheid, zorgvuldigheid, emotionele instabiliteit en openheid (Major, Turner & Fletcher, 2006).

Atkins, Hart en Donnelly (2005) hebben een onderzoek gedaan naar de relatie tussen persoonlijkheidstype in de kindertijd en het doen van vrijwilligerswerk in de adolescentie. In hun longitudinale studie hebben zij onderzocht of de persoonlijkheid van jonge kinderen kon voorspellen of de kinderen later op oudere leeftijd vrijwilligerswerk deden. In de studie van Atkins e.a., (2005) is er onderscheid gemaakt tussen drie verschillende persoonlijkheidstypes. Namelijk over-gecontroleerd, onder-gecontroleerd en veerkrachtig. Kinderen die een over-gecontroleerde persoonlijkheid hebben worden gekarakteriseerd door hoge scores in neuroticisme. Deze kinderen piekeren veel, zijn vaak nerveus en hebben een laag zelfvertrouwen. Kinderen die een onder-gecontroleerde persoonlijkheid hebben zijn dominant en snel onrustig. Zij scoren laag op behulpzaam, vriendelijkheid, verzorgend en sympathiek. En de kinderen die een veerkrachtige persoonlijkheid hebben worden gekarakteriseerd door extraversie en openheid. Deze kinderen zijn levendig, behulpzaam, vriendelijk, warm en nieuwsgierig. Uit de analyses van Atkins e.a., (2005) kwam naar voren dat veerkrachtige kinderen, dus kinderen die extravert en open zijn, eerder geneigd waren om vrijwilligerswerk te gaan doen dan over-gecontroleerde of onder-gecontroleerde kinderen.

Ook Carlo, Okun, Knight en Guzman (2005) hebben een onderzoek gedaan naar de relatie tussen vrijwilligerswerk en persoonlijkheidskenmerken. Bij dit onderzoek is ook gebruik gemaakt van The Big Five theorie voor het meten van persoonlijkheid. In het onderzoek is onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen het doen van vrijwilligerswerk en de persoonlijkheid die iemand heeft. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat het persoonlijkheidskenmerk extraversie het meest gerelateerd is aan het doen van vrijwilligerswerk (Carlo, Okun, Knight en Guzman, 2005).

Esajas heeft in 2009 een onderzoek uitgevoerd naar de persoonlijkheidskenmerken uit The Big Five bij allochtonen. Uit het onderzoek is gebleken dat allochtonen de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid minder toonden dan autochtonen (Esajas, 2009). In voorliggend onderzoek worden daarom de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid uit The big Five meegenomen.

Het persoonlijkheidskenmerk extraversie heeft volgens the Big Five theorie betrekking op de behoefte die mensen aan relaties en contacten met hun omgeving hebben. Mensen die extravert zijn, zijn graag bij andere mensen en willen gebeurtenissen op een positieve manier beleven. Zij doen ervaringen op met enthousiasme en vertrouwen. Ook zijn extraverte personen spontaan, hartelijk en vrolijk (McCrae & Allik, 2004).

Het persoonlijkheidskenmerk openheid heeft betrekking op de mate waarin iemand open staat voor nieuwe ervaringen. Mensen die hoog scoren op openheid kunnen zonder angst nieuwe dingen ondernemen. Ook hebben zij geen moeite met het ontmoeten van nieuwe mensen en culturen (McCrae & Allik, 2004).

In eerdere onderzoeken is de relatie tussen persoonlijkheidskenmerken uit The Big Five en vrijwilligerswerk onderzocht. In deze onderzoeken is echter geen onderscheid gemaakt tussen verschillen in de persoonlijkheidskenmerken van allochtonen en autochtonen. In voorliggend onderzoek zal worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen persoonlijkheidskenmerken en

het verrichten van vrijwilligerswerk specifiek gericht op allochtone jongeren. Zoals eerder aangegeven zullen in dit onderzoek alleen de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid worden meegenomen. De volgende hypothesen zijn opgesteld:

H1: Allochtone jongeren die hoger scoren op extraversie verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtone jongeren die lager scoren op extraversie.

H2: Allochtone jongeren die hoger scoren op openheid verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtone jongeren die lager scoren op openheid.

2.5 Sociaal kapitaal & vrijwilligerswerk

2.5.1 Definitie sociaal kapitaal

Uit diverse onderzoeken blijkt het sociaal kapitaal dat iemand heeft een belangrijke factor te zijn die leidt tot participatie in de samenleving. (Bourdieu, 1986; Coleman, 1990; Field, 2008). Er zijn diverse theoretische studies gedaan naar de definitie van de term sociaal kapitaal (Dekker, 1999). De definities worden ook op verschillende niveaus gemeten. Volgens de definitie van Becker (1964) is het sociaal kapitaal een kenmerk van een individu. Becker (1974) stelt dat de individu hechte sociale netwerken verzamelt waarbij gedeelde normen van wederkerigheid belangrijk zijn.

Coleman (1988) daarentegen omschrijft sociaal kapitaal als een kenmerk van relaties tussen mensen die deel uitmaken van een groep. Bourdieu (1985) en Fukuyama (1999) sluiten zich gedeeltelijk aan bij deze opvatting. Zij zijn het eens met de stelling dat het sociaal kapitaal als kenmerk van een relatie gezien kan worden. Echter, de groep waar zij het over hebben is de samenleving. Het sociaal kapitaal kan dus worden gezien als een set van informele waarden en normen die worden gedeeld in de samenleving. Door deze gedeelde waarden en normen verloopt de samenwerking door de samenleving positief.

De genoemde theoretische studies hebben echter weinig aandacht voor het niveau waarop sociaal kapitaal wordt geconceptualiseerd (Paxton, 1995). In de empirische studie van Robert Putnam (1995) wordt gekozen voor systematische observaties op zowel micro- als macroniveau. Putnam (1995) komt tot de volgende definitie: *'netwerken, normen en sociaal vertrouwen die coördinatie en samenwerking voor het gezamenlijk belang faciliteert'* (Putnam, 1995, p. 67).

Deze definitie richt zich op twee factoren: het hebben van algemeen vertrouwen en het hebben van sociale contacten. Beide factoren samen worden gezien als het sociaal kapitaal van iemand. In de volgende paragraaf zal op beider factoren dieper worden ingegaan.

2.5.2 Relatie tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven bestaat de definitie van sociaal kapitaal van Putnam (1995) uit het hebben van algemeen vertrouwen en sociale contacten. Nu zullen beide factoren worden uitgelicht.

Putnam (1995) is de eerste die binnen de wetenschap die de relatie tussen het algemeen vertrouwen en het verrichten van vrijwilligerswerk heeft uitgedragen. Hij stelt namelijk dat wanneer mensen meer algemeen vertrouwen hebben in elkaar dit ertoe leidt dat mensen eerder bereid zijn om zich vrijwillig in te zetten voor het algemeen belang. Ook andere onderzoekers ondersteunen deze bevindingen en zien het algemeen vertrouwen als een van de belangrijkste factoren voor het verrichten van vrijwilligerswerk (Paxton, 2007; Uslaner, 1999). Zij stellen namelijk dat mensen die meer algemeen vertrouwen hebben zich binnen hun omgeving eerder actief dan mensen die dit algemeen vertrouwen niet hebben. Ook leidt het hebben van algemeen vertrouwen tot meer samenwerking en onderling begrip naarmate het algemeen vertrouwen groeit (Coleman, 1990; Putnam, 1993;). Coleman (1990) stelt dat dit komt omdat mensen met meer algemeen vertrouwen eerder bereid zijn om compromissen te sluiten. Mensen voelen zich comfortabeler in omgang met anderen. Dit komt omdat er een hoge solidariteit en een positieve kijk op de maatschappij aanwezig is. Yamagishi en Yamagishi (1994) stellen echter dat het van belang is om rekening te houden met “particularized trust”. Het kan namelijk zijn dat mensen enkel vertrouwen hebben in mensen die ‘hetzelfde’ zijn. Dit zorgt uiteindelijk voor minder vrijwilligers omdat het de ongelijkheid kan vergroten. Het algemeen vertrouwen, dus het vertrouwen in mensen wordt in de definitie van Putnam (1995) bedoeld. Meer vertrouwen zorgt ervoor dat mensen eerder bereid zijn zich in te zetten voor anderen (Uslaner, 1999).

De tweede factor uit de definitie van Putnam (1995) is het hebben van sociale contacten. Putnam (1995) stelt dat er een positieve relatie is tussen het hebben van sociale contacten en het doen van vrijwilligerswerk. Mensen voelen zich door de goede sociale contacten sterk verbonden met hun gemeenschap en zijn daardoor eerder bereid vrijwilligerswerk te verrichten (Wilson & Musick, 1998). Tevens blijkt uit onderzoek dat mensen die vrijwilligerswerk verrichten vaker een groter sociaal netwerk bezitten dan mensen die geen vrijwilligerswerk verrichten (Putnam, 2000; Wilson & Musick, 1998).

Over het algemeen wordt aangenomen dat sociaal kapitaal ertoe leidt dat een individu meer toegang heeft tot sociale hulpbronnen (Field, 2003; Coleman, 1990; Bourdieu, 1986). Bekkers (2004) stelt dat een combinatie van goed menselijk, sociaal en economisch kapitaal leidt tot betrokkenheid bij de samenleving. Dit kan in de vorm van lidmaatschap van een vereniging of het doen van vrijwilligerswerk zijn. De eerder genoemde onderzoekers hebben in hun onderzoeken een positieve relatie gevonden tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk. In hun onderzoeken is echter geen onderscheid gemaakt tussen etnische groepen. Volgens Putnam (2007) is dit wel van belang. Putnam (2007) stelt namelijk dat etnische diversiteit leidt tot minder sociaal kapitaal. Wanneer de sociale context etnisch divers zijn veel mensen “anders” in een bepaalde groep of samenleving (Putnam,

2007). Dit leidt vervolgens tot minder identificatie, wat weer kan leiden tot minder algemeen vertrouwen en sociale contacten. In voorliggend onderzoek zal daarom worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen het sociaal kapitaal van specifiek allochtone jongeren en het verrichten van vrijwilligerswerk. De volgende hypothesen zijn opgesteld:

H3a Allochtone jongeren die hoger scoren op het hebben van algemeen vertrouwen verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtone jongeren die lager scoren op het hebben van algemeen vertrouwen.

H3b: Allochtone jongeren die hoger scoren op het hebben van sociale contacten verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtone jongeren die lager scoren op het hebben van sociale contacten.

2.6 Identificatie met Nederland & vrijwilligerswerk

2.6.1 Definitie identificatie met Nederland

Uit een onderzoek naar identificatie met de maatschappij waarin iemand leeft en het verrichten van vrijwilligerswerk is gebleken dat het zich kunnen identificeren met de samenleving een belangrijke factor is voor maatschappelijke betrokkenheid. Het begrip identiteit staat voor wie we zelf zijn en hoe we anderen inschatten (Van Stekelenburg & Klandermans, 2010). Een persoon kan verschillende identiteiten tegelijk hebben. Iemand kan bijvoorbeeld gelijktijdig vader, werknemer, voetbaltrainer, Nederlander en Europeaan zijn. Een individu kan zijn identiteit ook delen met anderen die ook “lid” zijn van dezelfde groep. Hierdoor kan er een soort wij-gevoel ontstaan (Van Stekelenburg & Klandermans, 2010).

De Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid (WRR) heeft in 2007 een onderzoek gedaan naar allochtonen en hun identificatie met Nederland. In dat onderzoek worden drie mogelijk voorkomende vormen van identificatie onderscheiden: functionele, normatieve en emotionele identificatie (WRR, 2007). Functionele identificatie staat voor het lidmaatschap van een groep of gemeenschap. Het realiseren van gemeenschappelijke doelen staat hierbij centraal. Het lidmaatschap kan bepaalde functies in het dagelijkse leven van mensen vervullen. Mensen zijn bijvoorbeeld teamlid, student, buurtbewoner of werknemer (WRR, 2007). Bij normatieve identificatie staat het hebben van ordening en houvast centraal. Dit kan door het referentiekader en zeer expliciete normen (zoals wet- en regelgeving). Of iemand erbij hoort of niet wordt bepaald aan de hand van tradities en codes (WRR, 2007). Bij emotionele identificatie gaat het om de mate waarin de leden zich ook in emotionele zin met een groep of gemeenschap verbonden voelen. Gevoelens van verbondenheid, loyaliteit en trots staan hierbij centraal (WRR, 2007). In voorliggend onderzoek staat identificatie voor de emotionele identificatie met Nederland.

2.6.2 Relatie tussen identificatie met Nederland en vrijwilligerswerk

Volgens de WRR (2007) leidt identificatie met Nederland tot verbondenheid, loyaliteit en trots. De Nederlandse samenleving is erbij gebaat dat zoveel mogelijk mensen zich identificeren met Nederland. Aangenomen wordt dat hierdoor bij meer mensen een wij-gevoel (Van Stekelenburg & Klandermans, 2010) ontstaat. Van Stekelenburg (2006) stelt dat wanneer mensen zich kunnen identificeren met een groep of maatschappij, zichzelf dus als lid zien, zij eerder geneigd zijn om over te gaan tot actie. Hoe sterker de identificatie, des te groter de kans is dat mensen namens deze groep zullen deelnemen aan een collectieve actie, zoals bijvoorbeeld het verrichten van vrijwilligerswerk (Van Stekelenburg 2006).

In voorliggend onderzoek wordt onderzocht in hoeverre er een relatie bestaat tussen identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk. In het onderzoek van Van Stekelenburg (2006) is onderzocht in hoeverre identificatie met Nederland zorgt voor participatie in de samenleving. Het onderzoek heeft zich niet specifiek gericht op het verrichten van vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk werd wel gezien als een van de vormen waarin participatie tot uiting kon komen. In dit onderzoek zal specifiek worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen identificatie met de Nederlandse samenleving door allochtone jongeren en het verrichten van vrijwilligerswerk. De verwachting is namelijk dat wanneer allochtone jongeren zich emotioneel kunnen identificeren met de Nederlandse maatschappij zij eerder vrijwilligerswerk verrichten dan wanneer zij zich niet emotioneel kunnen identificeren met Nederland. De volgende hypothese is opgesteld:

H4: Allochtonen die hoger scoren op emotionele identificatie met de Nederlandse samenleving verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die laag scoren op emotionele identificatie met de Nederlandse maatschappij.

2.7 Religieuze binding & vrijwilligerswerk

2.7.1 Definitie religieuze binding

Uit diverse onderzoeken is gebleken dat er een sterk relatie aanwezig is tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk (Coumans, 2010; Dekker en Hart, 2006; Hart, 1999). Religieuze binding kan namelijk invloed hebben op het verrichten van vrijwilligerswerk.

Dekker en Hart (2006) stellen dat dit enerzijds te verklaren is door een moreel mechanisme. Door de internalisering van altruïstische normen binnen religieuze gemeenschappen worden mensen namelijk aangespoord om sociale activiteiten te doen. (Dekker & Hart, 2006; Ruijter, 2008).

Een andere verklaring is dat religieuze gemeenschappen in het bezit zijn van een groot sociaal kapitaal. Het sociaal kapitaal heeft een mobilisatiefunctie. De invloed van familie, vrienden en werk is namelijk belangrijk bij het betrokken raken in vrijwilligerswerk (Dekker, Hart & Faulk, 2007). Het wel of niet worden gevraagd om vrijwilligerswerk te verrichten is een van de meest genoemde redenen voor het wel of niet verrichten van vrijwilligerswerk (Dekker e.a., 2007). Het verrichten van

vrijwilligerswerk wordt dus gestimuleerd binnen de religieuze gemeenschap. Door de sociale controle en de lage drempel om een beroep op elkaar te doen zorgt een moreel mechanisme ervoor dat geïnternaliseerde normen mensen aansporen tot het doen van sociale activiteiten (Dekker & Hart, 2006).

2.7.2 Relatie tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk

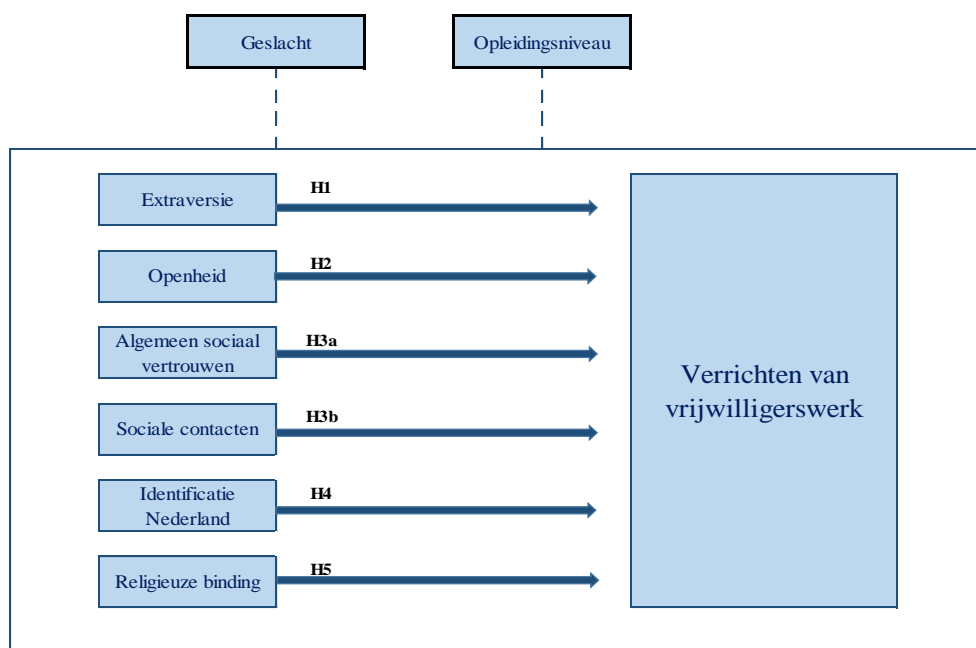
In 2014 hebben Schmeets en Mensvoort (2015) een onderzoek gedaan naar de religieuze binding in Nederland. Uit het onderzoek is gebleken dat het aandeel godsdienstige veruit het hoogst is onder niet-westerse Allochtonen. Namelijk 80 procent (Schmeets en Mensvoort, 2015). In andere onderzoeken naar de relatie tussen religieuze binding en vrijwilligerswerk is vooral onderzoek verricht naar kerkgangers en mensen die het christelijke geloof aanhangen. Allochtonen hebben vaak een andere religie. In dit onderzoek zal worden onderzocht in hoeverre er een relatie is tussen religieuze binding in zijn algemeenheid en het verrichten van vrijwilligerswerk door allochtone jongeren. De verwachting is namelijk dat hoe groter de religieuze binding is hoe vaker allochtonen vrijwilligerswerk verrichten. Dat leidt tot de volgende hypothese:

H5: Allochtonen die hoger scoren op religieuze binding verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scoren op religieuze binding.

2.8 Onderzoeksmodel en hypothesen

In het onderzoeksmodel worden de relaties tussen de factoren en het verrichten van vrijwilligerswerk weergegeven. In figuur 2.1 wordt het onderzoeksmodel uitgebeeld.

Figuur 2.1 Onderzoeksmodel

- *H1: Allochtonen die hoger scores op extraversie verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scores op extraversie*
- *H2: Allochtonen die hoger scores op openheid verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scores op vrijwilligerswerk*
- *H3a: Allochtonen die hoger scores op het hebben van algemeen vertrouwen verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scores op het hebben van algemeen vertrouwen.*
- *H3b: Allochtonen die hoger scores op het hebben van sociale contacten verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scores op het hebben van sociale contacten.*
- *H4: Allochtonen die hoger scores op emotionele identificatie met de Nederlandse maatschappij verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die laag scores op emotionele identificatie met de Nederlandse maatschappij*
- *H5: Allochtonen die hoger scores op religieuze binding verrichten vaker vrijwilligerswerk dan allochtonen die lager scores op religieuze binding*

Hoofdstuk 3: Methode

3.1 Onderzoeksdesign en procedure

Omdat de onderzoeksvraag die in dit onderzoek centraal staat toetsend van aard is, wordt deze op kwantitatieve wijze door middel van een survey-onderzoek beantwoord.

Door middel van een online vragenlijst op verschillende facebookpagina's zijn de data verzameld. De volgende facebookpagina's hebben de vragenlijst online gezet: Wij blijven hier, VB allochtoon, Ik hou van allochtonen en Like als je allochtoon bent. Omdat het onderzoek plaatsvindt onder jongeren en jongeren tegenwoordig in belangrijke mate sociale media, met name facebook, gebruiken de keus voor de hand lag om facebook te gebruiken. De keuze voor de facebookpagina's is omdat de doelgroep van deze pagina's overeen komt met de doelgroep in voorliggend onderzoek. Daarnaast verschillen de doelen van de pagina's van elkaar. Zo hebben twee pagina's (Wij blijven hier, VB allochtoon) een maatschappelijk doel en twee willen vooral amuseren (Ik hou van allochtonen en Like als je allochtoon). Om zo veel mogelijk diverse respondenten te werven zijn de pagina's die dus qua doel verschillen benaderd.

Voordat de vragenlijst is uitgezet is een pilot studie gedaan. De vragenlijst is door twee respondenten die aan de criteria van de doelgroep voldeden ingevuld om te kijken bekijken of de vragenlijst duidelijk en makkelijk in te vullen was. Ook kon hierdoor worden ingeschat hoelang het invullen van de vragenlijst ongeveer duurt. Uit de pilot is gebleken dat twee vragen voor de helft waren gesteld en dat de vragenlijst kleine spelfouten bevatte. Zowel de vragen als de spelfouten zijn verbeterd. Ook is uit de pilot gebleken dat het invullen van de vragenlijst ongeveer 5 tot 7 minuten duurt.

Voor het opstellen en uitzetten van de vragenlijst is programma QualtricsSurvey gebruikt. De vragenlijst heeft drie weken uitgestaan. Elke week werd er een reminder geplaatst op de facebookpagina's. De vragenlijst was bereikbaar via een link die gekopieerd en gedeeld kon worden. Om de respons op de vragen zo hoog mogelijk te krijgen is de functie "verplicht invullen" bij alle vragen aangezet. Hierdoor kregen de respondenten een melding als zij een vraag niet hadden ingevuld. De respondenten konden wel te allen tijde stoppen met de vragenlijst, maar wanneer respondenten weer verder wilden met de vragenlijst dan was dit niet mogelijk. De respondenten moesten dan weer opnieuw beginnen met de vragenlijst. Als bijlage 1 is de vragenlijst opgenomen.

Na drie weken is de vragenlijst offline gehaald en kon de data analyse worden gedaan. Allereerst is voor elke meetschaal de Cronbach's Alpha gecontroleerd. Nadat de Cronbach's Alpha was berekend zijn alle data en missende data gecontroleerd. Hier waren geen opvallend zaken. Daarna zijn vragen die negatief gesteld waren gehercodeerd. Waarna beschrijvende statistieken en frequenties zijn opgevraagd. Met deze data kon een duidelijk (anoniem) beeld worden geschetst van de respondenten. Na de respondentanalyse zijn de statistische analyses uitgevoerd.

3.2 Respondenten

De respondenten in dit onderzoek zijn niet-westerse allochtone jongeren van 15 tot 27 jaar oud. 195 respondenten zijn aan de vragenlijst begonnen. De respondenten zijn via facebookpagina's benaderd. Op de controlevraag waarmee de culturele achtergrond van de respondenten werd gecontroleerd, werd door 78% "ja" geantwoord en door 22% "nee".

Bij het antwoord "ja" betekent het dat deze respondenten onder de definitie van niet-westerse allochtoon vielen. De respondenten die "nee" antwoordden vielen dus niet onder de definitie van allochtoon en konden daardoor de vragenlijst niet verder invullen. In totaal zijn er 148 respondenten die aan de doelgroep criteria voldeden aan de vragenlijst begonnen. 113 respondenten hebben uiteindelijk de hele vragenlijst ingevuld (N=113) en 35 respondenten hebben tussentijds afgehaakt.

Opvallend is dat 134 van de respondenten vrouw zijn en 14 man. Dit komt waarschijnlijk omdat het netwerk van de onderzoekster uit voornamelijk vrouwen bestaat. De gemiddelde leeftijd (M) van de respondenten is 22 jaar. 36 % volgt een HBO opleiding en 35% zit op HAVO/MBO.

3.3 Meetinstrumenten

In dit onderzoek is getracht zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande meetschalen om de betrouwbaarheid en de validiteit van dit onderzoek te verhogen. Voor twee variabelen zijn echter zelfbedachte meetinstrumenten gebruikt. Voor deze twee variabelen kon geen meetschaal worden gevonden die voldeed aan de betekenis zoals bedoeld in dit onderzoek. De bestaande meetschalen zijn in eerdere onderzoeken getoetst en zijn als betrouwbaar naar voren gekomen. Door middel van een betrouwbaarheidsanalyse is de betrouwbaarheid opnieuw gecontroleerd. Door de homogeniteitsindex Cronbach's alfacoefficiënt (Cronbach's Alpha) kan worden aangetoond in hoeverre de verschillende meetinstrumenten samenhangen. Een meetschaal is voldoende betrouwbaar bevonden bij een minimum van $\alpha > .60$. De laagste Cronbach's Alpha die werd gevonden was $\alpha > .76$. Dus alle schalen zijn betrouwbaar bevonden.

3.3.1 Meetinstrument extraversie en openheid

Uit The Big Five theorie zijn alleen de persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid meegenomen in dit onderzoek. Aan de hand van de meetschaal van Denissen e.a. (2008) zijn deze variabelen gemeten. Beide items bestonden uit een meetschalen van 5 items. Er is daarbij gebruik gemaakt van een vijfpunt Likert-schaal waarbij 1 staat voor helemaal mee oneens en 5 voor helemaal mee eens. Een voorbeeld item voor extraversie is: "*Ik ben iemand die veel enthousiasme opwekt*". En een voorbeeld item voor openheid is: "*Ik ben iemand die benieuwd is naar veel verschillende dingen*". De Cronbach's alpha voor extraversie is ($\alpha = .85$) en openheid ($\alpha = .85$) en zijn daarmee dus alle twee voldoende betrouwbaar.

3.3.2 Meetinstrument sociaal kapitaal

Voor het meten van sociaal kapitaal is gebruik gemaakt van twee bestaande meetschalen. Allereerst de meetschaal ‘algemeen sociaal vertrouwen’ van de ESS (European Spallation Source). Deze meetschaal bestaat uit drie vragen. Namelijk *“Denk je over het algemeen dat mensen te vertrouwen zijn?”*, *“Denk je over het algemeen dat mensen eerlijk zijn?”* en *“Denk je over het algemeen dat mensen behulpzaam proberen te zijn?”*. De respondenten konden op een schaal van 0 tot 10 aangeven in hoeverre zij vertrouwen, eerlijkheid en behulpzaamheid verwachten van anderen. Hoe hoger het cijfer hoe meer vertrouwen, behulpzaamheid en eerlijkheid van anderen wordt verwacht. De Cronbach’s alpha voor algemeen sociaal vertrouwen is ($\alpha = .76$) en daarmee dus voldoende betrouwbaar.

De variabele sociale contacten bestaat ook uit drie items. Namelijk *“Kunt u aangeven hoe vaak u om sociale redenen vrienden ontmoet?”*, *“Kunt u aangeven hoe vaak u om sociale redenen familie ontmoet?”* en *“Kunt u aangeven hoe vaak u om sociale redenen collega’s ontmoet?”*. De respondenten konden kiezen tussen de antwoordcategorieën “Nooit”, “Minder dan 1 keer per maand”, “1 keer per maand”, “Meerdere keren per maand”, “1 keer per week”, “Meerdere keren per week”, en “elke dag”. Hoe hoger de score hoe vaker iemand sociaal contact heeft. De vraag hoeft daardoor niet gecodeerd te worden.

3.3.3 Meetinstrument identificatie met Nederland

De variabele identificatie Nederlandse samenleving is aan de hand van een zelfbedachte meetschaal gemeten. Er is gekozen voor een zelfbedachte meetschaal omdat er geen meetschalen gevonden konden worden die recht deden aan de betekenis van identificatie met Nederland zoals bedoeld in dit onderzoek. De meetschaal bestond uit 5 items. Er is daarbij gebruik gemaakt van een vijfpunt Likert-schaal waarbij 1 staat voor helemaal mee oneens en 5 voor helemaal mee eens. Een voorbeeld item is: *“Ik zie mijzelf als een Nederlander”*. De Cronbach’s alpha voor identificatie met Nederland is ($\alpha = .79$) en daarmee dus voldoende betrouwbaar.

3.3.4 Meetinstrument religieuze binding

Ook voor de variabele religieuze binding is gekozen om gebruik te maken van een zelfbedachte meetschaal. Ook voor deze variabele kon geen meetschaal worden gevonden die voldeed aan de betekenis zoals bedoeld in dit onderzoek. De meeste meetschalen waren gericht op een specifieke religie. In dit onderzoek is dat niet het geval. De zelfbedachte meetschaal bestond uit 3 items. Er is daarbij gebruik gemaakt van een vijfpunt Likert-schaal waarbij 1 staat voor helemaal mee oneens en 5 voor helemaal mee eens. Een voorbeeld item is: *“Mijn geloof is van grote betekenis bij het maken van belangrijke keuzes in mijn leven”*. De Cronbach’s alpha religieuze binding is ($\alpha = .96$) en daarmee dus voldoende betrouwbaar.

3.3.5 Achtergrondvariabelen

Het invullen van de vragenlijst was volledig anoniem. Om toch een beeld te kunnen schetsen over wie de respondenten waren in dit onderzoek zijn de variabelen geslacht, leeftijd en opleidingsniveau gemeten. Ook zijn deze variabelen gemeten om te achterhalen of de relaties die gevonden werden niet worden bepaald door deze variabelen. De respondenten konden hun leeftijd in jaren invullen. Bij het opleidingsniveau konden de respondenten kiezen uit de antwoordmogelijkheden VMBO, HAVO/MBO, HBO en WO.

3.4 Data-analyse

Het online programma QualtricsSurvey is gebruikt voor de data verzameling. Vervolgens is het programma IBM SPSS Statistics 22 gebruikt om analyses te maken. Voordat aan de analyses is begonnen is het codeboek opgesteld. Vervolgens is de betrouwbaarheid van alle meetschalen gecontroleerd. Om de verbanden tussen de verschillende variabelen te meten is een correlatieanalyse uitgevoerd. Hypothesen 1 t/m 5 konden hierdoor worden getoetst.

Hoofdstuk 4: Resultaten

4.1 Opvallendheden

Tabel 4.1 geeft de resultaten van deze analyses weer. Naast de correlaties zijn de gemiddelde scores ook te zien in Tabel 4.1

Tabel 4.1: correlatiematrix

Factor		Mean	Sd	Correlatie										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1	Vrijwilligerswerk	2.66	(1.68)	1										
2	Geslacht	2.00	(.30)	-.17	2									
3	Leeftijd	21.80	(3.66)	.20*	-.29**	3								
4	Opleidingsniveau	4.0	(1.28)	.08	.03	.36***	4							
5	Extraversie	3.83	(.76)	-.16	.00	-.06	-.15	5						
6	Openheid	3.84	(.67)	-.14	.32**	.05	.12	.21*	6					
7a	Sociaal kapitaal	Algemeen vertrouwen	6.49	(1.36)	-.10	.14	.15	.26**	.08	.09	7			
7b		Sociale contacten	3.88	(1.15)	.08	.13	.03	-.09	.16	.10	.15	8		
8	Identificatie met Nederland	3.38	(.72)	-.12	.12	.06	.12	.18	.43***	.29**	.11	9		
9	Religieuze binding	4.61	(.90)	-.14	.18	.01	.08	.26**	.30**	.00	-.03	.19		

Noot: Gezien het meetniveau is voor opleidingsniveau de mediaan en voor geslacht de modus berekend.

* = $p < .05$, ** = $p < .01$ *** = $p < .001$

Factor		Mean	SD	Correlatie										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1	Vrijwilligerswerk	2.66	(1.68)	1										
2	Geslacht	2.00	(.30)	-.17	2									
3	Leeftijd	22.56	(5.34)	.20*	-.29**	3								
4	Opleidingsniveau	4.0	(1.28)	.08	.03	.36***	4							
5	Extraversie	3.83	(.76)	-.16	.00	-.06	-.15	5						
6	Openheid	3.84	(.67)	-.14	.32**	.05	.12	.21*	6					
7a	Sociaal kapitaal	Algemeen vertrouwen	6.49	(1.36)	-.10	.14	.15	.26**	.08	.09	7			
7b		Sociale contacten	3.88	(1.15)	.08	.13	.03	-.09	.16	.10	.15			
8	Identificatie met Nederland	3.38	(.72)	-.12	.12	.06	.12	.18	.43***	.29**				
9	Religieuze binding	4.61	(.90)	-.14	.18	.01	.08	.26**	.30**	.00				

Allereerst valt op dat 36% van de respondenten nooit vrijwilligerswerk verricht, 18% verricht ten minste een keer per twaalf maanden vrijwilligerswerk, 17% ten minste een keer per zes maanden, 9% ten minste een keer per drie maanden, 12% ten minste een keer per maand en 6% tenminste een keer

per week. Dit houdt dus in dat de grootste groep, 64%, wel vrijwilligerswerk verricht maar dat de frequentie erg verschilt.

Ook blijkt uit het onderzoek dat de mannelijke respondenten ($M=3,53$) gemiddeld hoger scoren op het verrichten van vrijwilligerswerk dan de vrouwelijke respondenten ($M=2,57$) gemeten op een schaal van 1 tot 6.

Daarnaast valt op dat respondenten met het opleidingsniveau VMBO ($M=2,62$) en HAVO/MBO ($M=2,52$) gemiddeld hoger scoren op het verrichten van vrijwilligerswerk dan respondenten met het opleidingsniveau VWO ($M=1,44$) gemeten op een schaal van 1 tot 6.

Het valt tevens op dat de respondenten op de achtergrondkenmerken relatief hoge scores hebben ingevuld bij een schaal van 1 tot 5. De respondenten hebben op de achtergrondkenmerken extraversie en openheid hoger dan het gemiddelde gescoord.

Hetzelfde geldt voor sociaal kapitaal. Zoals eerder benoemd bestaat deze factor uit twee meetschalen. Namelijk het algemeen vertrouwen en sociale contacten. Op het algemeen vertrouwen scoren de respondenten hoger dan het gemiddelde bij een schaal van 1 tot 10. Het hebben van sociale contacten bestaat uit drie items. De gemiddelde score hierop is 3,88. Opvallend is dat bij twee items, het ontmoeten van familie ($M=4,62$) en vrienden ($M=4,21$), de respondenten relatief hoog scoren. Op beide items scoren de respondenten hoger dan het gemiddelde bij een schaal van 1 tot 7. Bij het item het ontmoeten van collega's, wordt lager dan het gemiddelde gescoord ($M=2,81$).

Ook opvallend zijn de gemiddelde scores op identificatie met Nederland. De respondenten hebben boven het gemiddelde gescoord (schaal 1 tot 5) bij de vragen die de identificatie met Nederland meten.

Tot slot is het gemiddelde van religieuze binding ($M=4,61$) erg hoog gemeten bij een schaal van 1 tot 5.

4.2 Correlatieanalyse

Er zijn vijf correlatieanalyses uitgevoerd om de correlaties tussen de verschillende onafhankelijke variabelen en vrijwilligerswerk te toetsen.

Voor de controlevariabelen geslacht en opleidingsniveau is een correlatie gevonden met de onafhankelijk variabelen. Geslacht correleert significant met leeftijd ($r=-.29$, $p<.01$) en openheid ($r=-.32$, $p<.01$). De correlatie met leeftijd is negatief. Dit houdt in dat de vrouwen in dit onderzoek over het algemeen jonger zijn dan de mannen. Bij openheid betekent het dat de vrouwen opener zijn dan de mannen. Opleidingsniveau correleert significant met leeftijd ($r=.36$, $p<.01$) (eerder al genoemd) en met algemeen vertrouwen (sociaal kapitaal) ($r=.26$, $p<.01$). Dit betekent dat hoe hoger iemand opgeleid is hoe meer algemeen vertrouwen deze persoon heeft. Het is belangrijk om te benadrukken dat alle benoemde correlaties zwak zijn.

Wat daarnaast opvalt, is dat de onafhankelijke variabelen onderling correleren. Het opvallendste is openheid. Openheid correleert met drie andere onafhankelijke variabelen. Namelijk met extraversie ($r=.21$, $p>.01$), identificatie met Nederland ($r=.43$, $p<.001$) en religieuze binding ($r=.30$, $p<.01$). Dit houdt in dat hoe opener iemand is hoe extravertter, hoe opener iemand is hoe sterker deze zich identificeert met Nederland en hoe opener respondenten zijn hoe sterker binding met religie aanwezig is.

Tevens blijkt er een correlatie te zijn tussen extraversie en openheid ($r=.21$, $p<.05$) en extraversie en religieuze binding ($r=.26$, $p<.01$). Hoe extravertter respondenten zijn, des te opener en meer verbonden met religie.

Ook blijkt algemeen vertrouwen te correleren met identificatie met Nederland ($r=.29$, $p<.01$). Respondenten die over het algemeen meer vertrouwen hebben in anderen kunnen zich beter identificeren met Nederland dan respondenten die over het algemeen minder vertrouwen hebben in anderen.

Daarnaast blijkt ook identificatie met Nederland te correleren met openheid ($r=.43$, $p<.001$) en algemeen vertrouwen ($r=.29$, $p<.01$). Hoe beter respondenten zich kunnen identificeren hoe opener zij zijn en hoe meer algemeen vertrouwen zij hebben in anderen.

Tot slot blijkt religieuze binding te correleren met openheid ($r=.26$, $p<.01$) en extraversie ($r=.30$, $p<.01$). Hoe sterker respondenten zich met religie verbonden voelen, hoe opener en extravertter zij zijn. Ook nu moet worden benadrukt dat alle benoemde correlaties zwak zijn

4.2.1 Het verband tussen persoonlijkheidskenmerken en vrijwilligerswerk

Geen van de twee persoonlijkheidskenmerken, extraversie en openheid, correleert met het verrichten van vrijwilligerswerk. Hypothesen 1 en 2 kunnen om deze reden dan ook niet worden bevestigd.

4.2.2 Het verband tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk

Tussen sociaal kapitaal (algemeen vertrouwen en sociale contacten) en het verrichten van vrijwilligerswerk zijn geen significante correlaties gevonden. Hypothesen 3a en 3b kunnen om deze reden dan ook niet worden bevestigd.

4.2.3 Het verband tussen identificatie met Nederland en vrijwilligerswerk

Tussen identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk zijn geen significante correlaties gevonden. Hypothese 4 kan om deze reden dan ook niet worden bevestigd.

4.2.4 Het verband tussen religieuze binding en vrijwilligerswerk

Tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk zijn geen significante correlaties gevonden. Hypothese 5 kan om deze reden dan ook niet worden bevestigd.

Hoofdstuk 5: Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksvraag beantwoord. Daarna komen de beperkingen van dit onderzoek aan bod. Ook zullen er aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan worden en tot slot zal worden ingegaan op de implicaties voor de theorie en de praktijk.

5.1 Beantwoording van de onderzoeksvraag

In dit onderzoek stond de volgende vraag centraal: *“Wat is de relatie tussen de factoren persoonlijkheidskenmerken (extraversie en openheid), sociaal kapitaal, identificatie met Nederland en religieuze binding met het verrichten van vrijwilligerswerk door allochtone jongeren van niet-westerse komaf?”*

Aan de hand van vijf hypothesen dat op basis van bestaande theorie is opgesteld, wordt getracht antwoord te geven op de centrale vraagstelling. De factoren die zijn meegenomen in het onderzoek zijn persoonlijkheidskenmerken (extraversie en openheid), sociaal kapitaal, identificatie met Nederland en religieuze binding. Geslacht en opleidingsniveau zijn als controlevariabelen meegenomen.

De genoemde factoren worden door diverse theorieën positief in relatie gebracht met het verrichten van vrijwilligerswerk. De keuze om de factoren extraversie, openheid, sociaal kapitaal en identificatie met Nederland te onderzoeken heeft te maken met het feit dat uit diverse onderzoeken is gebleken dat allochtonen in mindere mate scoren of in het bezit zijn van deze factoren. Zo is al eerder vermeldt dat uit onderzoek blijkt dat allochtonen lager scoren op extraversie en openheid (Esajas, 2009). Ook blijkt etnische diversiteit een negatief effect te hebben op sociaal kapitaal (Putnam, 2007). En volgens Van Stekelenburg (2006) identificeren allochtonen zich minder met de Nederlandse maatschappij.

De factor religieuze binding is meegenomen in voorliggend onderzoek omdat in de bestaande theorieën specifiek onderzoek is verricht naar de religieuze binding bij christenen en kerkgangers (Dekker & Hart, 2009; Ruijter, 2008). Zoals eerder aangegeven blijkt uit onderzoek dat allochtonen een sterke religieuze binding hebben. Echter, zij hangen vaak een andere religie aan (Schmeets en Mensvoort, 2015). Daarom is de keuze gemaakt om in dit onderzoek factor religieuze binding in een meer algemene vorm te onderzoeken.

Allereerst werd verwacht dat naarmate respondenten hoger scoren op extraversie en openheid zij ook hoger scoren op het verrichten van vrijwilligerswerk. Hetzelfde geldt voor sociaal kapitaal en identificatie met Nederland: hoe hoger de respondent hierop scoort, des te vaker deze vrijwilligerswerk verricht. Tot slot werd verwacht dat hoe hoger respondenten scoren op religieuze binding, hoe vaker zij vrijwilligerswerk verrichten.

De uitkomsten met betrekking tot de relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk zijn gezien de theorie interessant. Waar andere onderzoekers (Atkins, e.a., 2005; Carlo, e.a., 2005) een positieve relatie hebben gevonden in hun onderzoek tussen de

persoonlijkheidskenmerken extraversie en openheid op het verrichten van vrijwilligerswerk worden deze bevindingen in dit onderzoek niet gevonden. Tegen de verwachtingen in betekent dit dat wanneer respondenten hoog scoren op extraversie en openheid, dit niet betekent dat zij per definitie meer vrijwilligerswerk verrichten dan respondenten die lager scoren op deze persoonlijkheidskenmerken.

De uitkomsten met betrekking tot sociaal kapitaal vallen ook op. Ondanks het feit dat in de theorie het belang van sociaal kapitaal voor het verrichten van vrijwilligerswerk vaak terug te vinden is (Putnam, 1995; Paxton, 2007; Uslaner, 1999; Wilson & Musick, 1998) wordt de verwachting dat respondenten met meer sociaal kapitaal meer vrijwilligerswerk verrichten dan respondenten met minder sociaal kapitaal niet bevestigd in dit onderzoek. Ook nu wordt er namelijk geen significant verschil gevonden tussen respondenten met meer sociaal kapitaal en respondenten met minder sociaal kapitaal.

Het is ook opvallend dat ondanks dat Van Stekelenburg (2006) beweert dat wanneer mensen zich kunnen identificeren met een groep of maatschappij, zij eerder geneigd zijn om vrijwilligerswerk te verrichten, in dit onderzoek geen relatie wordt gevonden tussen identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk. In dit onderzoek is namelijk geen significant verschil gevonden tussen respondenten die hoog scoren op identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk en respondenten die laag scoren op identificatie met Nederland.

Tot slot kan ook de relatie tussen het hebben van religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk niet worden bevestigd in dit onderzoek (Dekker & Hart, 2009; Ruijter, 2008). Er blijkt namelijk geen significant verschil te zijn tussen mensen met sterke religieuze binding en mensen die deze binding niet ervaren.

5.2 Additionele resultaten

De verzamelde data bieden naast de resultaten van de getoetste theoretische verwachtingen ook andere interessante inzichten. Zoals aangegeven in de inleiding zijn geslacht en opleidingsniveau als controlevariabelen meegenomen. Waar uit eerder onderzoek bleek dat vrouwen vaker vrijwilligerswerk verrichten dan mannen en hoger opgeleiden vaker dan lager opgeleiden (Bekkers, 2004; Breedveld en Van den Broek, 2001; Dekker, De Hart en Faulk, 2007; Ingen, 2009; Perry en Brudney, 2008; Wilson en Musick, 1997) is uit dit onderzoek gebleken dat de mannelijke respondenten significant vaker vrijwilligerswerk verrichten dan de vrouwelijke respondenten. En is er in dit onderzoek geen significant verschil gevonden tussen het opleidingsniveau van respondenten en het verrichten van vrijwilligerswerk. Beide uitkomsten zijn gezien de theorie een interessante uitkomst.

Ook bleek leeftijd als enige variabele significant te correleren met vrijwilligerswerk. Wat dus inhoudt dat hoe ouder de respondenten zijn hoe meer vrijwilligerswerk zij verrichten. De leeftijd van de respondenten is niet meegenomen in dit onderzoek als controlevariabele omdat het onderzoek zich richt op de specifieke leeftijd van 15 tot 27 jaar. Maar ook in deze leeftijdscategorie bleek er een

positieve correlatie te zijn met vrijwilligerswerk. Hiermee wordt de theorie (Perry & Brudney, 2008; Bekkers, 2004; Dekker, De Hart & Faulk, 2007; Wilson, 2000; Wilson & Musick, 1997; Janoski e.a., 1998) dat er een positieve relatie is tussen leeftijd en het verrichten van vrijwilligerswerk bevestigd.

Ook bleken er correlaties te zijn tussen de onafhankelijke variabelen onderling. Het opvallendste zijn de resultaten van openheid. Openheid bleek namelijk significant te correleren met maar liefst drie onafhankelijke variabelen. Er is namelijk een significante correlatie gevonden tussen enerzijds openheid en anderzijds extraversie, identificatie met Nederland en religieuze binding. De correlatie was het sterkst met identificatie met Nederland. Respondenten die hoger scoren op extraversie, identificatie met Nederland en religieuze binding lijken een meer open instelling te hebben dan respondenten die lager scoren op deze variabelen.

5.3 Beperkingen van dit onderzoek

Dit onderzoek kent ook een aantal beperkingen. Allereerst is er omdat het onderwerp in dit onderzoek nationaal is en de Nederlandse context dus erg bepalend is, veel gebruik gemaakt van Nederlandse literatuur.

Daarnaast is het aantal respondenten van dit onderzoek erg laag (N=113) ten opzichte van het aantal niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. Aan dit onderzoek heeft nog niet eens 0,01% van de totale populatie meegedaan. Het responspercentage kan daarnaast niet worden berekend. Dit komt omdat de vragenlijst via verschillende facebookpagina's is gedeeld en het niet duidelijk is hoeveel volgers van deze pagina's dit bericht hebben gezien. Ook blijkt uit de achtergrondgegevens dat het aantal mannen (10%) dat heeft meegedaan aan het onderzoek erg laag is. De man/vrouw verdeling in de populatie is 51% mannen tegen 49% vrouwen (CBS.nl). De responspopulatie is niet representatief voor de totale populatie (Boeije, 't Hart & Hox, 2009). Hierdoor zijn de resultaten niet generaliseerbaar

Ook de methode die is gehanteerd in dit onderzoek om respondenten te werven kan als een beperking worden gezien. Want hoewel een zeer groot aantal Nederlanders gebruik maakt van dit medium zijn bij werven via dit medium de niet-facebookers uitgesloten. Ook dit heeft een negatief invloed op de representativiteit in dit onderzoek (Boeije, e.a., 2009).

Een andere beperking is dat het kan zijn dat respondenten die vrijwilligerswerk doen juist omdat zij vrijwilligerswerk doen, gereageerd hebben. Daarmee zou binnen de respondenten dus een oververtegenwoordiging hebben plaatsgevonden van personen die vrijwilligerswerk doen. Hierdoor is er een kans op vertekening van de uitkomst (De Groot, 1961).

Daarbij is in dit onderzoek de doelgroep erg breed. Door het ontbreken van de nationaliteit of culturele achtergrond worden wel heel erg veel allochtonen op "één hoop" gegooid. Wanneer dit wel was meegenomen in het onderzoek hadden er eventueel opvallende verschillen tussen etniciteit onderzocht of verklaart kunnen worden.

Tevens is in voorliggend onderzoek aan de hand van single source, data verzameld. De resultaten kunnen een gevolg zijn van de manier waarop of de volgorde waarin de vragen zijn gesteld. Daarbij kan het zo zijn dat respondenten consistent zijn in de antwoordkeuze (Podsakoff & Organ, 1986) wat bepalend is voor de resultaten in dit onderzoek.

Een andere beperking is dat in dit onderzoek vrijwilligerswerk in de breedste definitie is gehanteerd. Waar of voor wie de respondenten vrijwilligerswerk verrichten is niet te achterhalen. Ook is in de vragenlijst niet helemaal verduidelijkt wat wordt verstaan onder vrijwilligerswerk. Hierdoor is er toch nog een aantal vragen dat niet kan worden beantwoord door dit onderzoek. Voor wie verrichten allochtone jongeren vrijwilligerswerk? Is dit voornamelijk voor hun eigen gemeenschap of maakt het hen niet uit voor wie zij vrijwilligerswerk verrichten? Daarbij is de kans groot dat er een discrepantie bestaat tussen wat de diverse respondenten verstaan onder vrijwilligerswerk. Het kan zijn dat ze dit bijvoorbeeld direct linken aan het vrijwilliger werk verrichten voor een organisatie terwijl het bijvoorbeeld geven van huiswerkbegeleiding of hulp in de moskee ook onder de definitie valt. De perceptie die respondenten hebben over vrijwilligerswerk is dus erg bepalend voor de antwoorden die worden gegeven. Het is mogelijk andere factoren, zoals bijvoorbeeld slechte taalbeheersing effect hebben op de perceptie die de respondent hebben. De betrouwbaarheid van de uitkomsten in dit onderzoek kunnen hierdoor zijn beïnvloed (Conway & Lance, 2010).

Ook het exacte aantal uren dat de respondenten vrijwilligerswerk verrichten is niet onderzocht. Het belang om dit te weten is enerzijds om deze uitkomst af te kunnen zetten tegen de uitkomsten van reeds bestaande onderzoeken en anderzijds de definitie “vrijwilligerswerk” scherper te krijgen. Daarbij kunnen de uitkomsten ook interessant zijn geweest om te bepalen in hoeverre de participatie van de respondenten betekenis heeft.

Tot slot is in dit onderzoek geen vergelijking gemaakt met autochtone jongeren. Hierdoor kunnen de resultaten niet direct in verband worden gebracht met de etnische achtergrond van de respondenten. Dit had wel gekund wanneer er een significant verschil aangetoond kon worden in de resultaten tussen allochtonen en autochtonen.

5.4 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Voor vervolgonderzoek kunnen meerdere aanbevelingen worden gedaan. Allereerst is in de vorige paragraaf gesteld dat het aantal respondenten erg laag is ten opzichten van het aantal niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. En dat door enkel facebook

In een vervolgonderzoek zou het interessant zijn om een strategie te bedenken waardoor meer respondenten bereikt kunnen worden. Het langsgaan bij scholen, buurthuizen of bijvoorbeeld moskeeën zou een interessant idee zijn.

Ook het specificeren van de doelgroep door nationaliteit als item toe te voegen in de vragenlijst zou meer informatie kunnen opleveren. Zijn er bijvoorbeeld significante verschillen tussen Marokkanen en Turken met betrekking tot het verrichten van vrijwilligerswerk? Het aantal uren dat

respondenten vrijwilligerswerk verrichten en waar zij dit verrichten zijn ook interessante items om toe te voegen aan de vragenlijst.

Zoals ook genoemd in de vorige paragraaf is er geen vergelijking gemaakt tussen autochtone en allochtone jongeren in dit onderzoek. Er is eerder wel onderzoek gedaan waarbij beide groepen met elkaar zijn vergeleken. In deze onderzoeken werd geconstateerd dat allochtonen minder vrijwilligerswerk verrichten dan autochtonen en dan ouderen meer vrijwilligerswerk verrichten dan jongeren (Arts en Te Riele, 2010; Bekkers en Boezeman, 2009; Dekker en Hart, 2009). Er is echter geen specifieke vergelijking gemaakt tussen allochtone en autochtone jongeren. Het is dan ook zeker interessant om dit in een vervolgonderzoek mee te nemen.

Tot slot zou het meenemen van context factoren die van invloed kunnen zijn op het verrichten van vrijwilligerswerk interessant zijn voor vervolgonderzoek. Zo zouden bijvoorbeeld de participatie van de ouders en omgeving meegenomen kunnen worden. In hoeverre participeren de ouders van respondenten in de Nederlandse samenleving? Verrichten de ouders van de respondenten vrijwilligerswerk? Hebben zij betaald werk? En zijn hier significante verschillen zichtbaar? Wellicht zijn er nog meer belemmerende factoren waardoor jongeren minder dan oudere personen bereid zijn om vrijwilligerswerk te verrichten.

5.5 Implicaties voor de theorie

De resultaten uit dit onderzoek bieden naast aanbevelingen voor vervolgonderzoek ook een bijdrage aan de huidige literatuur. Allereerst is dit onderzoek van toegevoegde waarde voor de huidige literatuur omtrent vrijwilligerswerk.

Ten tweede zijn de uitkomsten een aanvulling op de bestaande literatuur over de relatie tussen enerzijds het geslacht en opleidingsniveau en anderzijds het verrichten van vrijwilligerswerk (Perry & Brudney, 2008; Bekkers, 2004; Dekker, 2007; Wilson, 2000; Wilson & Musick, 1997). De resultaten uit dit onderzoek spreken de bestaande theorieën tegen. Dit onderzoek laat namelijk zien dat het niet vanzelfsprekend is dat hoog opgeleiden vaker vrijwilligerswerk verrichten dan laag opgeleiden respondenten. Of dat vrouwen meer vrijwilligerswerk verrichten dan mannen. Voor deze specifieke groep respondenten geldt dit namelijk niet. Dit kan te maken hebben met het feit dit onderzoek zich enkel heeft gericht op allochtonen. In een eventueel vervolgonderzoek waarin een vergelijking wordt gemaakt tussen allochtonen en autochtonen kan worden onderzocht of de resultaten uit andere studies gerelateerd kan worden aan een bepaalde doelgroep.

Ten derde moet de theorie (Hart e.a., 2007; Atkins e.a., 2005; Carlo, e.a., 2005) betreft de relatie tussen persoonlijkheidskenmerken en het verrichten van vrijwilligerswerk ook nader worden onderzocht. In dit onderzoek blijkt namelijk geen relatie te zijn tussen enerzijds extraversie en openheid en anderzijds het verrichten van vrijwilligerswerk. Omdat de resultaten uit dit onderzoek tegenstrijdig zijn met eerdere onderzoeken, toont voorliggend onderzoek aan dat er mogelijk sprake is

geweest van in schijnverband in eerdere onderzoeken. Enkel deze veronderstelling is het doen van vervolgonderzoek waard.

Ten vierde vormt dit onderzoek ook een aanvulling op de theorie over persoonlijkheidskenmerken van allochtonen. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat allochtonen wel open en extravert zijn in tegenstelling tot wat er in een andere studie wordt beweerd (Esajas, 2009). Op basis van deze resultaten moet het onderzoek van Esajas (2009) op zijn minst worden herhaalt.

Ten vijfde kunnen de resultaten uit dit onderzoek een aanvulling zijn op de theorie betreft sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk. Waar andere onderzoekers een relatie hebben gevonden tussen sociaal kapitaal en vrijwilligerswerk, wordt dit niet in voorliggend onderzoek bevestigd. In dit onderzoek blijkt namelijk geen relatie te zijn tussen deze variabelen. De resultaten uit dit onderzoek zijn tegenstrijdig met resultaten uit eerdere onderzoeken. Ook nu is er mogelijk sprake geweest van een schijnverband in eerdere onderzoeken.

Ten zesde kan dit onderzoek bijdrage aan de theorievorming betreft allochtonen en sociaal kapitaal. In tegenstelling tot wat er in een andere studie wordt beweerd, dat etnische diversiteit leidt tot minder sociaal kapitaal (Putnam, 2007) blijken allochtonen in dit onderzoek wel degelijk in het bezit te zijn van sociaal kapitaal. Op basis van dit onderzoek zal de huidige theorie over het sociaal kapitaal van allochtonen al dan niet moeten worden herzien.

Ten zevende kunnen de resultaten uit dit onderzoek ook een bijdrage leveren aan de huidige theorievorming omtrent identificatie met Nederland en vrijwilligerswerk (Van Stekelenburg, 2006). Maar ook de theorievorming betreft allochtonen en identificatie met Nederland (Van Stekelenburg, 2006). Uit voorliggend onderzoek blijkt namelijk geen relatie te zijn tussen identificatie met Nederland en het verrichten van vrijwilligerswerk. De resultaten uit dit onderzoek zijn in strijd met de theorievorming van Van Stekelenburg (2006). De bewering dat allochtonen zich niet identificeren met Nederland (Van Stekelenburg, 2006) wordt in dit onderzoek ook tegen gesproken. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat allochtonen zich wel identificeren met Nederland. Op basis van dit onderzoek zal de huidige theorie over de identificatie met Nederland door allochtonen al dan niet moeten worden herzien.

Tot slot vormen de resultaten uit dit onderzoek ook een aanvulling op de bestaande studies die de relatie tussen religieuze binding en het verrichten van vrijwilligerswerk aantonen (Coumans, 2010; Dekker en Hart, 2006; Hart, 1999). Uit dit onderzoek blijkt dat het hebben van religieuze binding niet per definitie leidt tot het verrichten van vrijwilligerswerk. Dit is tegenstrijdig met de uitkomsten uit andere onderzoeken (Coumans, 2010; Dekker en Hart, 2006; Hart, 1999). Daarbij moet wel vermeld worden dat in huidig onderzoek religieuze binding in zijn algemeenheid is onderzocht. In de bestaande theorieën gaat het over de religieuze binding met het christendom (Coumans, 2010; Dekker en Hart, 2006; Hart, 1999). Het niet kunnen bevestigen van de diverse theorieën kan mede het gevolg zijn van de reeds aangegeven beperkingen van dit onderzoek.

5.6 Implicaties voor de praktijk

De meerderheid van de respondenten aan wel eens vrijwilligerswerk te verrichten. Minder dan een kwart blijkt dit echter frequent te doen. In het kader van de participatiesamenleving is het daarom van belang dat er stil wordt gestaan bij dit onderwerp. Bijvoorbeeld om te voorkomen dat vrijwilligerswerk verdwijnt uit de Nederlandse samenleving.

In dit onderzoek heeft zoals eerder benadrukt niet eens 0,01% van de allochtone jongeren meegedaan. Om beter inzicht te krijgen en te behouden in belemmerende factoren voor het verrichten van vrijwilligerswerk is het noodzakelijk voor de overheid om in gesprek te gaan met de doelgroep. Om in de belemmerende factoren tot het verrichten van vrijwilligerswerk beter inzicht te krijgen en te behouden is het noodzakelijk dat ten minste de overheid in gesprek gaat met de doelgroep. Er moet (extra) aandacht worden besteed aan de belangen van het verrichten van vrijwilligerswerk. Zoals bijvoorbeeld het kunnen opdoen van werkervaring of het ontwikkelen van bepaalde vaardigheden of het ontmoeten van diverse mensen.

Daarnaast kunnen maatschappelijk betrokken allochtone organisaties de overheid helpen bij het in contact komen en in gesprek gaan met allochtone jongeren. Wellicht kunnen deze organisaties positieve ervaringen delen of meer of het belang van vrijwilligerswerk meer bewust maken.

Uit voorliggend onderzoek is gebleken dat 6% van de jongeren minimaal één keer per week vrijwilligerswerk verricht. Deze jongeren kunnen, mits zij dat natuurlijk willen, als voorbeeld worden gesteld tijdens bijvoorbeeld campagnes voor het verrichten van vrijwilligerswerk. Daarnaast kunnen deze jongeren andere jongeren binnen hun eigen netwerk benaderen tot het verrichten van vrijwilligerswerk.

Tot slot wordt vanuit de politiek steeds meer beroep gedaan om de Nederlandse burgers om vrijwilligerswerk te verrichten. Momenteel is het zo geregeld dat wie een bijstandsuitkering ontvangt, daar een prestatie tegenover moet stellen. Dit kan in de vorm van vrijwilligerswerk zijn. Mensen in de bijstand hebben het recht om bovenop de bijstandsuitkering soms een vrijwilligersvergoeding te ontvangen. Echter bij vrijwilligers onder de 27 jaar wordt de vrijwilligersvergoeding gekort op de uitkering. De laatste aanbeveling is dan ook om deze ongelijkheid bij de politiek aan te kaarten.

Literatuurlijst

Atkins, R., Hart, D., en Donnelly, T. M. (2005) *The association of childhood personality type with volunteering during adolescence*. Merrill-Palmer Quarterly, 51 (02), 145 – 162.

Arts, K. en S. te Riele (2010) *Vrijwilligerswerk*. In: H.Schmeets (red.) *Sociale Samenhang: Participatie, Vertrouwen en Integratie*. Den Haag/Heerlen: CBS.

Becker, G. (1974) *A Theory of Social Interactions*, Journal of Political Economy, 82 (06), 1063–1093.

Bekkers, R.H.F.P. en E.J. Boezeman (2009) *Geven van tijd: vrijwilligerswerk*. In: Th.N.M. Schyut, B.M. Gouwenberg en R.H.F.P. Bekkers (red), *Geven in Nederland 2009*. Giften, Nalatenschappen, Sponsoring en Vrijwilligerswerk, 88– 101.

Breedveld, K. en A. van den Broek (2001) *Trends in de tijd. Een schets van recente ontwikkelingen in tijdsbesteding en tijdsordening*. Den Haag: SCP.

Bourdieu, P. (1986) *The Forms of Capital*, in: John G. Richardson (edt), *Handbook of Theory and Research in the Sociology of Education*, New York, Greenwald Press.

Carlo, G., Okun, M. A., Knight, G. P., en Guzman, M. R. T. (2005). *The Interplay of traits and motives on volunteering: extraversion and prosocial value motivation*. *Personality and Individual Differences*, 38, 1293 – 1305.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2000). *Standaarddefinitie allochtonen*. Geraadpleegd op 21 april 2016 via <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/26785779-AAFE-4B39-AD0759F34DCD44C8/0/index1119.pdf>

Cnaan, R. A., Handy, F., Wadsworth, M., (1996). *Defining who is a volunteer: Conceptual and Empirical Considerations*. In: *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. 25 (03), 364-383.

Coleman, J., (1990) *Foundations of Social Theory*, Cambridge, Harvard University Press.

Conway, J. M., & Lance, C. E. (2010). *What reviewers should expect from authors regarding common method bias in organizational research*. *Journal of Business and Psychology*, 25(3), 325-334.

Coumans, M. (2010) *Sociale contacten met familie, vrienden en buren*. In: Schmeets, H. (ed.) *Sociale Samenhang: Participatie, Vertrouwen en Integratie*. Den Haag/Heerlen, CBS, 17-30

Daal, H.J. van, (2001) *Het middenveld als smeltkroes? Verschuivingen in deelname aan verenigingsleven en vrijwilligerswerk in multicultureel Rotterdam*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Dekker, P (2001) *Civil society en vrijwilligerswerk*

Dekker, P. en J. de Hart, (2009) *Vrijwilligerswerk in meervoud*. Civil society en vrijwilligerswerk. Den Haag: SCP.

Dekker, P. & Hart, J. de (2001) *Levensbeschouwing en vrijwilligerswerk: Het belang van netwerken in een seculerende samenleving*. Tijdschrift voor Humanistiek, 2 (08), 9-17.

Dekker, P. en J. de Hart, (2006) *Kerkgangers, investeerders in de civil society*. Sociaal en Cultureel Rapport 2006, 319–338.

Dekker, P., De Hart, J. en L. Faulk (2007) *Toekomstverkenning vrijwillige inzet*. Den Haag: SCP.

Esajas, (2009). *Allochtoppers! Onderzoek naar het glazen plafond voor allochtonen bij het Ministerie van Justitie* (Dissertatie). Geraadpleegd op 17 april 2016 via <http://igitur-archive.library.uu.nl>

Field, J. (2004) *Social Capital*, London and New York, Routledge.

Fukuyama, F. (1999) *Social Capital and Civil Society*. The Institute of Public Policy, George Mason University.

Groot, A.D. *Methodologie. Grondslagen van onderzoek en denken in de gedragswetenschappen*. Van Gorcum, Assen 1994

Handy, C (1988) *Understanding voluntary organizations, how to make them function effectively*. London: Penguin Books.

Hart, J. (1999) *Godsdienst, maatschappelijke participatie en sociaal kapitaal*. In: P. Dekker (red). *Vrijwilligerswerk vergeleken: Nederland in internationaal en historisch perspectief*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag, 207–244.

Ingen, van (2009). *Wat kenmerkt de vrijwilliger? Tijdbestedingspatronen en levensfasen tussen 1975 en 2005*. In: Dekker, P. en J. de Hart (red.) *Vrijwilligerswerk in meervoud*. Civil society en vrijwilligerswerk. Den Haag: SCP, 64-82.

Knulst, W. en K. Van Eijck (2003) *Old soldiers never die, Opzoek naar een verklaring voor de disproportionele vergrijzing van het vrijwilligerscorps in Nederland tussen 1985 en 2000*. Mens en Maatschappij, 78 (02).

Klaver, J., Tromp, E. & Oude Ophuis, R. (2005) *Allochtonen en vrijwilligerswerk*. Amsterdam: Regioplan Beleidsonderzoek

Major, D. A., Turner, J. E., & Fletcher, T. D. (2006) *Linking proactive personality and the Big Five to motivation to learn and development activity*. Journal of Applied Psychology, 91 (04), 927.

McCrae, R. R. en Costa, P. T., Jr. (2004) *A contemplated revision of the NEO Five Factor Inventory*. *Personality and Individual Differences*, 36, 587-596.

Paxton, P., (1999) *Is Social Capital Declining in the United States? A Multiple Indicator Assessment*, *American Journal of Sociology*, 105 (01), 88-127.

Pennen, T. van der (2003) *Ontwikkeling in het lokaal vrijwilligersbeleid. Het internationaal jaar voor de vrijwilligers; een jaar later*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau (Werkdocument 94).

Perry, J.L. en Brudney, J.L. (2008) *What drives Morally Committed Citizens? A study of the Antecedents of Public Service Motivation*. *Public Administration Review*, 68 (03), 445-458.

Podsakoff, P. M., & Organ, D. W. (1986). *Self-reports in organizational research: Problems and prospects*. *Journal of Management*, 12, 69-82.

Putnam, R. D., (1995) *Tuning in, turning out: The strange disappearance of social capital in America*. *Political Science and Politics*, 28 (04), 664–683.

Putnam, R.D. (1995) *Bowling alone: America's declining social capital*. in *Journal of democracy*, 65-78.

Putnam, R.D. (1996) *The strange disappearance of civic America*, *The American prospect*, 24, 34-48.

Putnam, R. (2000) *Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community*, New York, Simon & Schuster.

Ruijter, S. (2008) *Association in context and association as context*. Nijmegen: Radboud Universiteit.

Stekelenburg, J. van & Klandermans, B. (2010) *The social psychology of protest*. *Current Sociology*, 1-20.

Stekelenburg, J. van (2006) *Promoting or preventing social change. Instrumentality, identity, ideology and group-based anger as motives of protest participation*. Vrije Universiteit.

Uslaner, E. (1999) *Vrijwilligerswerk en sociaal kapitaal: Effecten van vertrouwen en religie op participatie in de Verenigde Staten*. In: Dekker, P. (1999). *Vrijwilligers vergeleken*. Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau.

Wilson, J. en Musick, M. (1997) *Who Cares? Toward an Integrated Theory of Volunteer Work*. *American Sociological Review*, 62 (06), 694-713.

WRR (2007) *Identificatie met Nederland*. Amsterdam University Press, Den Haag /Amsterdam.

Yamagishi, T. en Yamagishi, M. (1994) *Trust and Commitment in the United States and Japan*, in *Motivation and emotion*, 18 (02), 129-166.

Bijlage: Vragenlijst

Hallo, Fawaka, Ola, Assalamualaikum, Nihao, Hoi, Merhaba,

Mijn naam is Nazha Rustom. Ik zit momenteel in mijn afstudeerjaar voor de Master Strategisch Human Resource Management aan de Universiteit Utrecht. Om te kunnen afstuderen doe ik een onderzoek naar vrijwilligerswerk onder allochtone jongeren, tussen de 15 en 27 jaar, van niet westerse afkomst.

Ik wil graag jouw medewerking vragen aan dit onderzoek door het invullen van de vragenlijst. Ook als je geen vrijwilligerswerk verricht is het belangrijk dat je de vragenlijst invult. De door jou ingevulde antwoorden en gegevens worden vertrouwelijk behandeld en worden uitsluitend gebruikt voor dit onderzoek.

Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer 7 à 10 minuten duren. De uiterlijke invuldatum is 3 juni.

Alvast super bedankt voor je medewerking!!

Algemene vragen

Vraag 1. Ben jij of is één van je ouders geboren in Turkije, Afrika, Latijns-Amerika (inclusief de Nederlandse Antillen en Aruba) en Azië (Indonesië en Japan hiervan uitgezonderd)?

- Ja
- Nee

Vraag 2. Wat is je geslacht?

- Man
- Vrouw

Vraag 3. Wat is je leeftijd?

.....jaar

Vraag 4. Welke opleidingsniveau volg je nu of heb je gevolgd?

- VMBO
- HAVO / MBO
- VWO
- HBO
- WO

Vraag 5. Hoe vaak ben je in de afgelopen 12 maanden betrokken geweest bij vrijwilligerswerk of werk voor een liefdadigheidsinstelling?

- Nooit
- Ten minste 1 keer per 12 maanden
- Ten minste 1 keer per 6 maanden
- Ten minste 1 keer per 3 maanden

O Ten minste 1 keer per maand

O Ten minste 1 keer per week

LET OP : Bij **nooit** doorgaan met **vraag 6 anders vraag 7**

Vraag 6 niet verrichten van vrijwilligerswerk

De volgende vragen gaan over de redenen die je hebt voor het **niet** verrichten van vrijwilligerswerk.

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat mijn prioriteiten liggen bij het vinden van betaald werk					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik het mij financieel niet kan veroorloven om onbetaald werk te verrichten.					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik onvoldoende contacten heb in de Nederlandse gemeenschap.					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik Nederlandse taal onvoldoende beheers.					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik moeite heb met de Nederlandse organisatiecultuur.					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik moeite heb met de verhoudingen tussen mannen en vrouwen in Nederland.					
Ik verricht geen vrijwilligerswerk omdat ik nooit word gevraagd.					

Vraag 7 verrichten van vrijwilligerswerk

De volgende vragen gaan over de redenen die je hebt voor het verrichten van vrijwilligerswerk.

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik daar plezier in heb.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik ervaringen, vaardigheden en contacten kan op doen die mijn (toekomstige) carrière op de arbeidsmarkt kunnen bevorderen.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik daardoor belangrijke					

normen en waarden uit kan dragen.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik daardoor kan sociale contacten vergroten.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik daardoor de kans krijg nieuwe (leer)ervaringen op te doen en bestaande kennis en vaardigheden te oefenen en te vergroten.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat ik daardoor de kans krijg voor persoonlijke groei en een verhoogde levenskwaliteit.					
Ik verricht vrijwilligerswerk omdat het een manier is om negatieve omstandigheden, ervaringen of gevoelens te ontlopen of deze te verminderen.					

8. Persoonlijkheidskenmerken

De volgende vragen gaan over hoe jij jezelf ziet als persoon.

extraversie

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik ben iemand die spraakzaam is.					
Ik ben iemand die doorgaans stil is.					
Ik ben iemand die veel enthousiasme opwekt.					
Ik ben iemand die hartelijk, een gezelschapmens is.					
Ik ben iemand die terughoudend is.					

Openheid

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik ben iemand die graag nadenkt en met ideeën speelt.					

Ik ben iemand die origineel is, met nieuwe ideeën komt.					
Ik ben iemand die benieuwd is naar veel verschillende dingen.					
Ik ben iemand die een levendige fantasie heeft.					
Ik ben iemand die vindingrijk is.					

9. Sociaal kapitaal

De volgende vragen gaan over hoe jij andere mensen ziet en de contacten die je hebt in het dagelijkse leven.

Sociaal vertrouwen

Denk je over het algemeen dat mensen te vertrouwen zijn?										
Wil je een antwoord geven van 0 tot 10 waarbij 0 betekent dat mensen over het algemeen nooit te vertrouwen zijn en 10 dat mensen altijd te vertrouwen zijn.										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Denk je over het algemeen dat mensen eerlijk zijn?										
Wil je een antwoord geven van 0 tot 10 waarbij 0 betekent dat mensen over het algemeen nooit eerlijk zijn en 10 dat mensen altijd eerlijk zijn.										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Denk je over het algemeen dat mensen behulpzaam proberen te zijn?										
Wil je een antwoord geven van 0 tot 10 waarbij 0 betekent dat mensen over het algemeen nooit behulpzaam proberen te zijn en 10 dat mensen altijd behulpzaam proberen te zijn.										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Sociale contacten

Kun je aangeven hoe vaak je om sociale redenen vrienden ontmoet?	
	Nooit
	Minder dan 1 keer per maand

	1 keer per maand
	Meerdere keren per maand
	1 keer per week
	Meerdere keren per week
	Elke dag

Kun je aangeven hoe vaak je om sociale redenen familieleden ontmoet?	
	Nooit
	Minder dan 1 keer per maand
	1 keer per maand
	Meerdere keren per maand
	1 keer per week
	Meerdere keren per week
	Elke dag

Kun je aangeven hoe vaak je om sociale redenen collega's ontmoet?	
	Nooit
	Minder dan 1 keer per maand
	1 keer per maand
	Meerdere keren per maand
	1 keer per week
	Meerdere keren per week
	Elke dag

10. Binding Nederlandse samenleving

De volgende vragen gaan over jou en Nederland.

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik zie mezelf als een Nederlander.					
Ik voel me thuis in Nederland.					
Ik heb het gevoel dat meetel in Nederland.					
Ik ben trots op Nederland.					
Ik wil wat betekenen voor de Nederlandse samenleving.					

11. Religieuze binding

De volgende vragen gaan over jou en je religie

	Volledig mee oneens	Mee oneens	niet mee eens/oneens	Mee eens	volledig mee eens
Ik geloof in een god.					
Mijn geloof is van grote betekenis bij het maken van belangrijke keuzes in mijn leven.					
Ik ben trots op mijn geloof.					

Hartelijk dank voor het invullen van de enquête! Heb je vragen en/of opmerkingen, neem dan gerust contact met me op.

Facebook: Nazha Rustom, LinkedIn: Nazha Rustom

Met vriendelijke groet,
Nazha Rustom

.

.

.

.

.